

Pracownia Planowania Przestrzennego

3P PROJEKT PAWEŁ PACH

siedz.: 51-505 Wrocław, ul. Ameriga Vespucciego 18/7

tel.: +48 604-709-885, e-mail: biuro3pprojekt@o2.pl

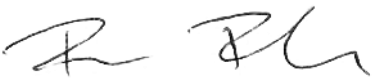
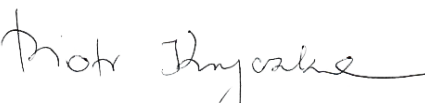

NIP 882-179-00-36, REGON 021826376

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA OBSZARU PARKU KULTUROWEGO OPACTWO CYSTERSÓW W HENRYKOWIE

MIASTO I GMINA ZIĘBICE

Opracowanie sporządzili:

dr inż. Paweł Pach PLANISTA PRZESTRZENNY - URBANISTA ul. Czereśniowa 2A, 55-003 Wojnowice tel. 604 709 885	dr inż. Paweł Pach – kierujący zespołem	
	dr inż. Piotr Kryczka	
	mgr inż. Piotr Łuszczek	

Wrocław, 19.01.2023 r.

Spis treści

1. Podstawa formalno – prawna sporządzenia prognozy.....	2
2. Przedmiot, cel i zakres prognozy	3
3. Metodyka sporządzenia prognozy	3
4. Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami.....	4
5. Określenie, analiza i ocena stanu i funkcjonowania środowiska	5
6. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	14
7. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.....	15
8. Ocena rozwiązań funkcjonalno – przestrzennych	16
9. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego planu miejscowego	19
10. Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko wynikające z projektowanego przeznaczenia terenu i realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.....	24
11. Ocena skutków dla istniejących form ochrony przyrody oraz innych obszarów chronionych .	27
12. Ocena zmian w krajobrazie	40
13. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko	41
14. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie planu	41
15. Propozycje ustaleń sprzyjających ochronie środowiska.....	42
16. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień planu miejscowego oraz częstotliwości jej przeprowadzania	42
17. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	43
18. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	44

ZAŁĄCZNIKI:

1. Oświadczenie kierującego zespołem o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.
2. Załącznik graficzny do prognozy.

1. Podstawa formalno – prawna sporządzenia prognozy

- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 503 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (tj. Dz. U. z 2022 r., poz. 1029 z późn. zm.);
- Uchwała Nr 240/VIII/2020 Rady Miejskiej w Ziębicach z dnia 26 listopada 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru Parku Kulturowego Opactwo Cystersów w Henrykowie.

Przy sporządzaniu prognozy uwzględniono przepisy prawne:

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – *Prawo ochrony środowiska* (tj. Dz.U. 2021 poz. 1973 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. *Prawo wodne* (tj. Dz.U. 2021 poz. 2233 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. *o odpadach* (tj. Dz.U. z 2022 r. poz. 699 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. *o lasach* (tj. Dz.U. z 2022 r. poz. 672 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. *Prawo geologiczne i górnicze* (tj. Dz.U. z 2022 r. poz. 1072 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. *o ochronie gruntów rolnych i leśnych* (tj. Dz.U. z 2021 r. poz. 1326 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* (tj. Dz.U. z 2022 r. poz. 840);
- Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi (Dz. U. z 2016 r. poz. 1395);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. z 2011 r. nr 25. poz. 133, z późn. zm.);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r. poz. 2183);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U. 2014 poz. 1408).

Wykorzystano także poniższe opracowania:

- *Klimat akustyczny w wybranych punktach Województwa Dolnośląskiego w 2018 roku*, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska we Wrocławiu, Wrocław 2019 r.;
- *Ocena Jakości Powietrza w Województwie Dolnośląskim. Raport Wojewódzki za rok 2020*, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska we Wrocławiu, Wrocław 2021 r.;
- *Ocena Jakości Wód Podziemnych Województwa Dolnośląskiego rok 2019*, Wojewódzki Inspektorat Ochrony środowiska we Wrocławiu, Wrocław 2020 r.;
- *Ocena stanu jednolitych części wód powierzchniowych na terenie Województwa Dolnośląskiego za rok 2017*, Wojewódzki Inspektorat Ochrony środowiska we Wrocławiu, Wrocław 2018 r.;

- *Ocena stopnia zanieczyszczenia gleb w Województwie Dolnośląskim w 2018 roku*, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska we Wrocławiu, Wrocław 2019 r.;
- *Polityka Ekologiczna Państwa 2030*, przyjęta uchwałą nr 67 Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2019 r. w sprawie przyjęcia "Polityki ekologicznej państwa 2030 - strategii rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej" (M.P. 2019 poz. 794);
- *Wojewódzki Program Ochrony Środowiska Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2017 z perspektywą do 2021 roku*, przyjęty uchwałą Nr LV/2121/14 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego, Wrocław 2014 r.
- *Stan Środowiska w województwie dolnośląskim Raport 2020*, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska we Wrocławiu, Wrocław 2020 r.;
- *Inwentaryzacja Przyrodnicza Województwa Dolnośląskiego. Miasto i Gmina Ziębice, EkoPrzestrzeń*, Wałbrzych 2008 r.;
- *Opracowanie ekofizjograficzne na potrzeby Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Ziębice*, Wrocław 2016 r.;
- *Plan urzędzeniowo – rolny (Gmina Ziębice)*, Dolnośląskie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych, Wrocław 2006 r.;
- *BMT Polska Sp. z o.o., Program Ochrony Środowiska Gminy Ziębice, Ziębice 2004 r.*;
- *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Ziębice*, zatwierdzone uchwałą Nr 327/VII/2018 Rady Miejskiej w Ziębicach z dnia 28 czerwca 2018 r.;
- *Prognoza oddziaływania na środowisko studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Ziębice*, Wrocław 2018 r..

2. Przedmiot, cel i zakres prognozy

Przedmiotem opracowania jest obszar objęty projektem *miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru Parku Kulturowego Opactwo Cystersów w Henrykowie*, obejmujący obręb ewidencyjny Henryków, fragment obrębu ewidencyjnego Raczyce w sąsiedztwie dworca kolejowego oraz północno-zachodnią i zachodnią część obrębu ewidencyjnego Nowy Dwór.

Projekt sporządzany jest na podstawie uchwały Nr 240/VIII/2020 Rady Miejskiej w Ziębicach z dnia 26 listopada 2020 r. w sprawie *przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru Parku Kulturowego Opactwo Cystersów w Henrykowie*.

Celem prognozy jest ocena wpływu projektowanych rozwiązań planistycznych na środowisko przyrodnicze. Opracowanie wykonane zostało w granicach obszaru objętego projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego z uwzględnieniem oddziaływania na otoczenie zawartych w nim zapisów.

3. Metodyka sporządzenia prognozy

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania ustaleń projektu *miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru Parku Kulturowego Opactwo Cystersów w Henrykowie*, zwanej w dalszej części opracowania prognozą, wynika z ustaleń zawartych w art. 51 ust 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*. Natomiast zakres informacji wymaganych w prognozie został określony w art. 51 ust. 2 ww. ustawy.

Zgodnie z powyższym artykułem prognoza:

▪ **zawiera:**

- 1) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- 2) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- 3) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- 4) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- 5) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;
- 6) oświadczenie kierującego zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, stanowiące załącznik do prognozy;

▪ **określa, analizuje i ocenia:**

- 1) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- 2) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- 3) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- 4) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- 5) przewidywane znaczące oddziaływania, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne – z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;

▪ **przedstawia:**

- 1) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- 2) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Sporządzenie prognozy poprzedziła wizja lokalna w celu określenia aktualnego sposobu użytkowania i zagospodarowania terenu objętego planem oraz terenów sąsiednich.

4. Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami

Projekt *miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru Parku Kulturowego Opactwo Cystersów w Henrykowie* składa się z części tekstowej (treści uchwały) oraz graficznej (rysunki planu). Jego zawartość jest zgodna z wymaganiami art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, stanowiącego, że w planie miejscowym określa się obowiązkowo:

- przeznaczenie terenów oraz linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania;
- zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego;
- zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu;
- zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych, oraz dóbr kultury współczesnej;
- wymagania wynikające z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych;
- zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenu, maksymalną i minimalną intensywność zabudowy jako wskaźnik powierzchni całkowitej zabudowy w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej, minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej, maksymalną wysokość zabudowy, minimalną liczbę miejsc do parkowania w tym miejsca przeznaczone na parkowanie pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową i sposób ich realizacji oraz linie zabudowy i gabaryty obiektów;
- granice i sposoby zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, na podstawie odrębnych przepisów, terenów górniczych, a także obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, obszarów osuwania się mas ziemnych, krajobrazów priorytetowych określonych w audycie krajobrazowym oraz w planach zagospodarowania przestrzennego województwa;
- szczegółowe zasady i warunki scalania i podziału nieruchomości objętych planem miejscowym;
- szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy;
- zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej;
- sposób i termin tymczasowego zagospodarowania, urządzania i użytkowania terenów;
- stawki procentowe, na podstawie których ustala się opłatę, o której mowa w art. 36 ust. 4. ustawy o pizp.

Celem projektowanego dokumentu jest usystematyzowanie dotychczasowych przeznaczeń i ustaleń miejscowego planu oraz dostosowanie do zapisów:

- uchwały nr 197/VIII/2020 Rady Miejskiej w Ziębicach z dnia 25 czerwca 2020 r. w sprawie utworzenia parku kulturowego pod nazwą Park Kulturowy Opactwo Cystersów w Henrykowie,
- uchwały nr 222/VIII/2020 Rady Miejskiej w Ziębicach z dnia 29 października 2020 r. w sprawie zatwierdzenia „Planu ochrony Parku Kulturowego Opactwo Cystersów w Henrykowie”.

Ustalenia zawarte w projekcie planu miejscowego muszą być zgodne z ustaleniami przyjętymi w *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Ziębice*.

5. Określenie, analiza i ocena stanu i funkcjonowania środowiska

5.1. Położenie administracyjne i sieć osadnicza

Gmina Ziębice zlokalizowana jest w południowo-wschodniej części województwa dolnośląskiego, zajmując powierzchnię równą 222,4 km². Administracyjnie wieś Henryków zlokalizowana jest w gminie miejsko-wiejskiej Ziębice. Henryków graniczy od północy z Brukalicami, od wschodu z Raczykami, Skalicami i Nowym Dworem, od południa z Krzelkowem, a od zachodu z Muszkowicami, Czesławicami i Starym Henrykowem w gminie Ciepłowody. W systemie osadniczym Ziębice znajdują się w powiecie ząbkowickim i pełnią rolę ośrodka gminnego o pełnym lub zbliżonym do pełnego zakresie usług, gdzie miasto Ziębice jest siedzibą administracji gminnej. Tutaj ma swoje siedziby większość firm i zakładów produkcyjnych, funkcjonujących na obszarze gminy.

Według danych Banku Danych Lokalnych (Kategoria: Ludność, Grupa: Stan ludności, Podgrupa: Ludność wg grup wieku i płci) obszar gminy Ziębice w 2019 roku był zamieszkiwany przez 16 949 ludzi.

W związku z ustawą o samorządzie gminnym i Statutem gminy Ziębice, gmina została podzielona na 29 obrębów (jednostek pomocniczych):

- miejskie: Ziębice (Wschód, Zachód, Nieszków)
- wiejskie: Biernacie, Bożnowice, Brukalice, Czerńczyce, Dębowiec, Głęboka, Henryków, Jasienica, Kalinowice Dolne, Kalinowice Górne, Krzelków, Lipa, Lubnów, Niedźwiednik, Niedźwiedź, Nowina, Nowy Dwór, Osina Mała, Osina Wielka, Pomianów Dolny, Raczyce, Rososznicza, Skalice, Służewów, Starczówek, Wadochowice, Wigańcice, Witostowice.

Obszar objęty planem miejscowym zlokalizowany obejmuje około 703 ha powierzchni obrębu Henryków, Raczyce i Nowy Dwór.

5.2. Położenie geograficzne

„Obszar gminy Ziębice położony jest we wschodniej części bloku przedsudeckiego. Jest on młodą strukturą geologiczną utworzoną w kenozoiku w wyniku zrębowego wypiętrzenia regionu sudeckiego. Do omawianego obszaru gminy należy szeroki pas skał metamorficznych bloku przedsudeckiego, położony pomiędzy blokiem sowiogórskim, a pasmem wychodni metakwarcytów zaliczanych do dewonu.

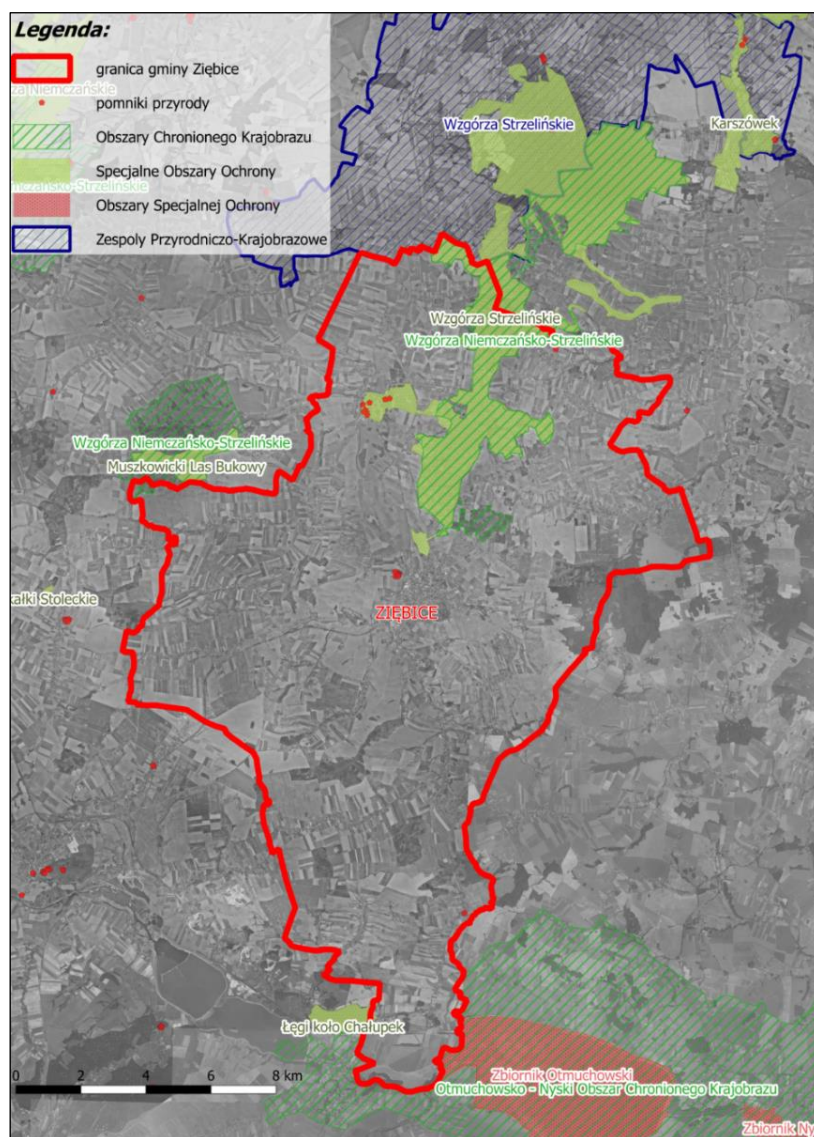
Wymienione kompleksy skał reprezentowane są na powierzchni jako niewielkie izolowane wystąpienia położone w północnej i środkowej części gminy. Na pozostałym obszarze dominują serie trzeciorzędowe i czwartorzędowe.

W obniżeniach podłoża krystalicznego zalegają trzeciorzędowe osady ilasto-pylaste z domieszką piasków i żwirów zaglinionych. Na powierzchni utworów trzeciorzędowych zalegają ciemnoszare gliny przykryte rzeczными piaskami średnioziarnistymi, pochodzące ze zlodowacenia południowopolskiego. Nad nimi występuje kompleks piasków, żwirów i glin związanych z akumulacją zlodowacenia środkowopolskiego. Najwyżej położone i najmłodsze osady stanowią pokrywy lessowe, oraz aluwia rzeczne, wypełniające dna dolin. Kompleks skał krystalicznych i osadów trzeciorzędowych przecinają kominy i wylewy bazaltowe. Obszar gminy mimo zróżnicowanej budowy geologicznej, pod względem surowców mineralnych należy do niezbyt zasobnych. Wykonano kilka badań w poszukiwaniu złóż kwarcytów, ilów ceramiki budowlanej i kruszywa naturalnego, ale ze względu na zmienne warunki geologiczne i zróżnicowaną jakość kopaliny, na tym poprzestano. Badania pozwoliły stwierdzić, że istniało szereg niewielkich punktów okresowo czynnej eksploatacji pospółki, piasków i żwirów. Największe wyrobiska to położona na północ od Jasienicy, na zachód od

Krzelkowa, na południowy zachód od Wigańcic, a także w okolicy Osiny Wielkiej, Służejowa Małego oraz na południe od Niedźwiednika.”¹

5.3. Obszary objęte ochroną prawną

Obszarami występującymi na obszarze gminy Ziębice, a jednocześnie chronionymi na podstawie ustawy o ochronie przyrody są: Obszar Chronionego Krajobrazu „Wzgórza Niemczańsko-Strzelińskie”, Specjalny Obszar Ochrony „Wzgórza Strzelińskie”, Specjalny Obszar Ochrony „Łęgi koło Chałupek”, Specjalny Obszar Ochrony „Muszkowski Las Bukowy”, Obszar Specjalnej Ochrony „Zbiornik Otmuchowski” oraz pomniki przyrody. W granicach obszaru objętego planem miejscowym występuje Obszar Natura 2000 mający znaczenie dla Wspólnoty „Wzgórza Strzelińskie” PLH020074 (dyrektywa siedliskowa), jak również pomniki przyrody. Obszar objęty planem miejscowym zlokalizowany jest w odległości ok. 360 m od Obszaru Chronionego Krajobrazu „Wzgórza Niemczańsko-Strzelińskie”.

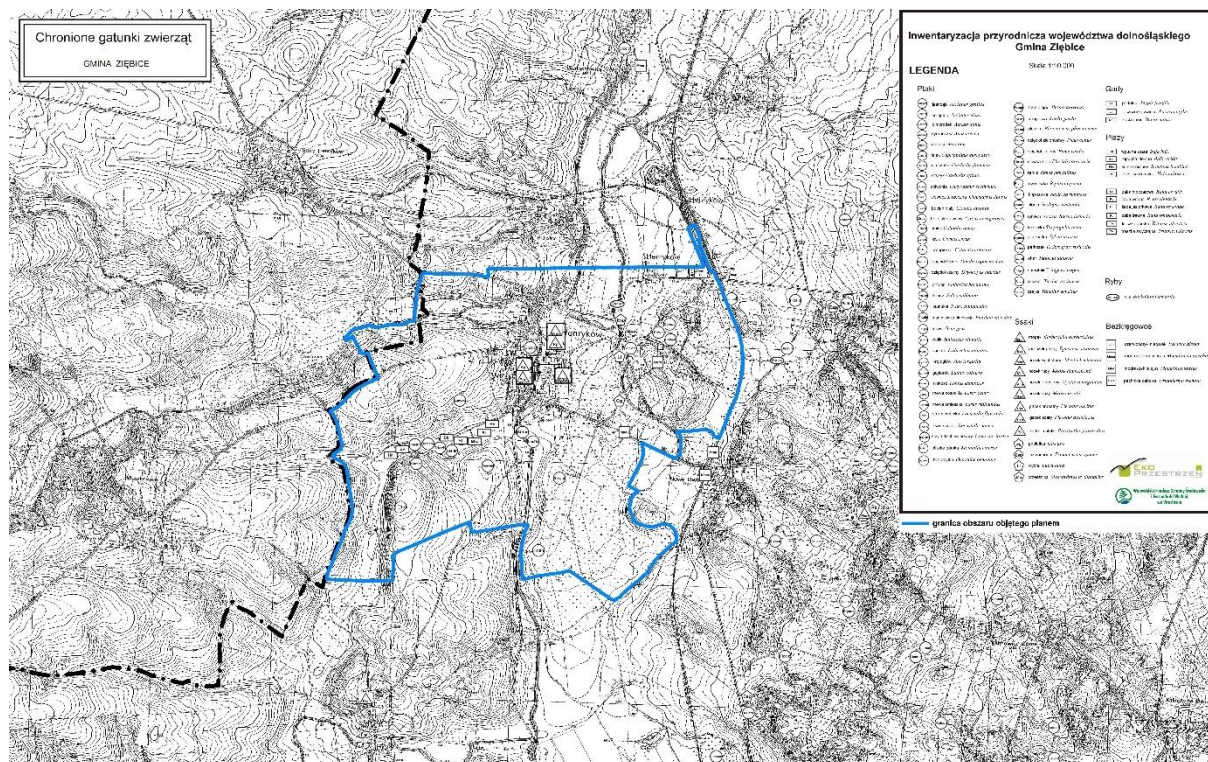

Rysunek 1. Rozmieszczenie obszarów objętych formami ochrony przyrody względem obszaru gminy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GDOS

¹ Program Ochrony Środowiska Gminy Ziębice, BMT Polska Sp. z o.o., Ziębice 2004 r.

W granicach obszaru objętego planem występują także gatunki zwierząt objęte ochroną gatunkową – stanowiska przyrodnicze fauny. W sąsiedztwie planu występują również stanowiska i siedliska przyrodnicze flory.

Rysunek 2. Rozmieszczenie chronionych gatunków zwierząt względem obszaru objętego planem miejscowym
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Inwentaryzacji Przyrodniczej Województwa Dolnośląskiego. Miasto i Gmina Ziębice – EkoPrzestrzeń, 2008 r.

W kontekście ochrony krajobrazu kulturowego obszar opracowania zlokalizowany jest w zróżnicowanych strefach ochrony konserwatorskiej (ściślej, podstawowej, krajobrazu, założeń ogrodowo-parkowych) jak i w granicach parku kulturowego pn. „Park Kulturowy Opactwo Cystersów w Henrykowie”. Występują tu obiekty objęte ochroną konserwatorską na mocy ustaleń projektu planu miejscowego, obiekty figurujące w wykazie zabytków, w rejestrze zabytków. Część obiektów poprzez swoje unikalne walory architektoniczne może również pretendować do objęcia ochroną konserwatorską poprzez rejestr zabytków lub wykaz zabytków. Na obszarze objętym planem zlokalizowane są również stanowiska archeologiczne.

5.4. Rzeźba terenu

Obszar gminy Ziębice zlokalizowany jest w części bloku przedsudeckiego na wysokości w granicach ok. 199-284 m n. p. m. W obrębie poszczególnych sołectw występują spore zmiany wysokości względnych. Największe amplitudy wysokości dotyczą pasa terenu biegnącego w kierunku wschód-zachód na południe od miasta Ziębice. Na obszarze objętym planem, najwyższe wzniesienie zlokalizowane jest we wschodniej części na terenie parku i wynosi 295,5 m n.p.m. i ten obszar jest najwyżej położony. Względne terenu opadają w kierunku południowo-zachodnim. Wysokości na północy i zachodzie wynoszą ok. 200 – 230 m n.p.m. a na południu ok. 190-240 m n.p.m.

5.5. Budowa geologiczna

Ukształtowanie morfologii omawianego obszaru jest wynikiem wielowiekowych, nakładających się na siebie procesów górotwórczych, tektonicznych, wietrzeniowych i denudacyjnych. Ostateczne uformowanie powierzchni nastąpiło w plejstocenie po wycofaniu się lodowca z Przedgórza Sudetów.

Najwyżej położone i najmłodsze osady stanowią pokrywy lessowe, oraz aluwia rzeczne, wypełniające dna dolin. Kompleks skał krystalicznych i osadów trzeciorzędowych przecinają kominy i wylewy bazaltowe. Obszar gminy mimo zróżnicowanej budowy geologicznej, pod względem surowców mineralnych należy do niezbyt zasobnych. W północnej części Równiny Wrocławskiej podłoże geologiczne stanowią trzeciorzędowe iły głównie mioceńskie w stanie zwartym lub półzwartym z przewarstwieniami piasków i pyłów. Zalegają one na głębokości od 15 do 40 metrów. Lokalnie również pojawiają się na powierzchni.

5.6. Warunki wodne

Wody powierzchniowe

Obszar gminy przecinają dwie główne doliny rzeczne – Oławy oraz Nysy Kłodzkiej oraz ich sieć dopływów, a w szczególności:

- Wrześnica, Czarna, Złotnik, Cienkówka, Stara Oława – dopływy Oławy,
- Młynówka Grzmiąca – dopływ Nysy Kłodzkiej.

Centralna część gminy jest obszarem najmniej urozmaiconym pod względem występowania cieków wodnych. Najwięcej z nich przepływa w północnym i południowym fragmencie gminy, gdzie zlokalizowane są również kanały, mniejsze ciek wodne czy rowy melioracyjne związane z funkcjonowaniem rolnictwa, które może stanowić pewne zagrożenie dla sieci hydrograficznej.

Na obszarze gminy występują również stojące wody powierzchniowe – stawy, a w szczególności: Henryk i Karol w obrębie Henryków, które obejmują obszar planu, czy zbiorniki wodne związane z pracami oczyszczania ścieków na terenie miasta.

W graniach gminy zlokalizowane są cztery zbiorniki retencyjne:

- Służew – zbiornik retencyjny suchy,
- Zbiornik Nieszków,
- Osina Mała – zbiornik retencyjny suchy,
- Starczówek – zbiornik retencyjny suchy.²

Obszar opracowania położony jest w granicach jednostek gospodarowania wodami (jednolitych części wód powierzchniowych – JCWP):

- „Oława od źródła do Podgródki” o nr RW6000613341929;
- „Cienkówka” o nr RW600061334169.

Wody podziemne

Wody podziemne na terenie gminy występują w trzech piętrach wodonośnych: czwartorzędowym, trzeciorzędowym oraz paleozoiczno-prekambryjskim. W piętrze czwartorzędowym miąższość użytkowej warstwy wodonośnej mieści się w przedziale 10-20 m, a możliwa wydajność wynosi 20-50 m³/h. Z reguły zwierciadło wody znajduje się na głębokości do 10 m. W piętrze trzeciorzędowym, dominującym na terenie gminy Ziębice, woda występuje w osadach piaszczysto-żwirowych. Miąższość całego kompleksu dochodzi do 100 m, a zwierciadło wody poziomego użytkowego sięga głębokości ok. 24,5-36,6 m. Piętro paleozoiczno-prekambryjskie jest najmniej rozpoznane ze względu na sposób zbierania się wód w szczelinach, co sprawia, że jej niewielka ilość nieznacznie przyczynia się do rozwoju gospodarki Ziębic. Zwierciadło wód tego piętra sięga głębokości ok. 80 m.

² Program Ochrony Środowiska Gminy Ziębice, BMT Polska Sp. z o.o., Ziębice 2004 r.

Obszar opracowania leży w granicach jednostki gospodarowania wodami (podziemnych jednolitych części wód - JCWPd) o kodzie PLGW6000109 - „Region Środkowej Odry” pod względem stanu chemicznego i ilościowego wód oceniony został jako dobry. Jego cele środowiskowe zostały osiągnięte w 2015 roku.

Obszar opracowania nie leży w zasięgu podlegających ochronie głównych zbiorników wód podziemnych i nie zawierają stref pośredniej lub bezpośredniej ochrony wód podziemnych.

5.7. Warunki glebowe

Gmina Ziębice charakteryzuje się występowaniem gleb brunatnych właściwych, które pokrywają znaczącą część gminy. Świadczą one o dobrych warunkach do rozwoju pszenicy i innych zbożowo-pastewnych upraw, jednak wymagają odpowiedniego nawożenia. Gleby brunatne wykazujące wysokie właściwości fizyczne, chemiczne oraz biochemiczne. Występują również na niewielkich arealach gleby bielcowe otaczające gleby brunatne i posiadają niski poziom próchnicości oraz składników pokarmowych. Pierwszoplanową kategorią gleb w gminie Ziębice jest kategoria IV. Kategoryzacja odbywa się na zasadzie badania kompleksów gleb o podobnych właściwościach w oparciu o skład granulometryczny. Kategoria IV to gleby bardzo dobre, ciężkie, mało podatne na suszę. Ponadto na podstawie danych z 2016 r. Systemu Monitoringu Suszy Rolniczej na terenie gminy nie występują gleby zagrożone suszą dla wszystkich badanych gatunków roślin uprawnych.

Ocena uwarunkowań przyrodniczych dla rolnictwa możliwa jest za pomocą wskaźnika waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej, który prócz klas bonitacyjnych uwzględnia także agroklimat, rzeźbę terenu oraz warunki wodne. Dla gminy Ziębice wskaźnik ten wynosi 65,0 pkt. W ramach obrębów, które zlokalizowane są w granicach obszaru objętego planem wskaźnik wyniósł: 78,1 w Henrykowie, 50,4 w Nowym Dworze i 58,8 w Raczycach.

Uwzględniając klasyfikację bonitacyjną, na terenie gminy Ziębice przeważają grunty klas I-III - 56,61% wszystkich użytków rolnych. Znacząco dominują gleby dobre o III klasie bonitacyjnej. Najwięcej dobrych gleb jest w obrębach: Bożnowice, Czerńczyce, Henryków, Jasienica, Krzelków, Rososznica, Służejów oraz Wadochowice. Istotną powierzchnię gruntów ornych gminy stanowią gleby o kompleksie psennym dobrym i bardzo dobrym, pozostałą część zajmują głównie gleby żytne dobre i bardzo dobre.

Lp.	KLASA BONITACYJNA	POWIERZCHNIA [ha]
1.	ŁI, PsI, RI	76,62
2.	ŁII, PsII, RII	2577,67
3.	ŁIII, PsIII, RIIIa, RIIIb	7235,92
4.	ŁIV, PsIV, RIVa, RIVb	5881,04
5.	ŁV, PsV, RV	1313,28
6.	ŁVI, PsVI, RVI	385,44
7.	LsI-VI, Lzr	2942,71
8.	W, Wp, Ws, Wsr	271,29
9.	N	59,96
10.	K	11,99

Tabela 1. Wskaźnik jakości gleb

Źródło: Opracowanie własne

W graniach opracowania planu miejscowego występują grunty o zróżnicowanych rodzajach użytków i klasach bonitacyjnych.

5.8. Warunki klimatyczne

Zgodnie z podziałem na regiony klimatyczne Polski (wg W. Okołowicz, D. Martyn) gmina Ziębice leży w przedgórzu - Regionie Sudeckim. Położenie to sprawia, że w gminie Ziębice panują

wyjątkowo korzystne warunki klimatyczne dla rolnictwa. Centrum gminy zajmuje Wysoczyzna Ziębicka (250-300 m n.p.m.), falista równina, którą przecina dolina Oławy.

- Średnia roczna temperatura wynosi ok. 9,3°C;
- Styczeń charakteryzuje się minimalną średnią dobową temperaturą;
- wynoszącą -3°C, natomiast maksymalną o wysokości 2 °C;
- Lipiec charakteryzuje się minimalną średnią dobową temperaturą wynoszącą 14°C, natomiast maksymalną o wysokości 24 °C;
- Okres z temperatura poniżej 5°C wynosi ok. 210 dni;
- Okres z temperaturą powyżej 15°C wynosi ok. 70 dni;
- Suma opadów rocznych ok. 634 mm;
- Pokrywa śnieżna utrzymuje się przez około 50 - 60 dni w roku.

Klimat gminy Ziębice jest zróżnicowany ze względu na naturalne fałdowanie terenu. Rejony pagórkowate oraz zlokalizowane wyżej posiadają lepszą ekspozycję słoneczną, niemniej jednak ich waloryzacja klimatyczna jest zdeterminowana przez dodatkowe czynniki, m.in. spadki terenu. Groźnym efektem mogą być zastoiny zimnych mas powietrza wzdłuż dolin rzecznych lub sztucznie wykreowanych nasypów utrudniających prawidłową cyrkulację powietrza.

5.9. Analiza stanu środowiska

Znaczną część obszarów zajmują grunty rolne, w większości nieprzekształcone i użytkowane na cele rolnicze. W centralnej części wsi zrealizowana zabudowa oraz utwardzone powierzchnie powodują ograniczenie udziału powierzchni biologicznie czynnej i tym samym ograniczają naturalną retencję wód opadowych w granicach opracowania planu. Rekompensatą negatywnego wpływu niskiego poziomu powierzchni nieprzepuszczalnych, na obszarach zabudowanych poszczególnych miejscowości, na retencję wód są duże powierzchnie gruntów rolnych i leśnych.

Obszary objęte planem nie wykazują ponadnormatywnego poziomu zanieczyszczenia żadnego ze składników środowiska. Przewiduje się podtrzymanie obserwowanego trendu rozwoju funkcji mieszkaniowo-usługowej i przemysłowej, co wynika z obowiązujących już miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz zainteresowania nowymi inwestycjami w zakresie wymienionych funkcji. Z tego względu istotnym, z punktu widzenia ochrony środowiska, będzie monitoring poszczególnych składowych środowiska.

Pole elektromagnetyczne

W granicach obszaru objętego projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego występują strefy oddziaływania pola elektromagnetycznego. W granicach planu przebiegają napowietrzne linie elektroenergetyczne niskiego napięcia 0,4 kV i średniego napięcia 20 kV oraz istniejąca kablowa linia elektroenergetyczna średniego napięcia 20 kV. Dodatkowym źródłem pola elektromagnetycznego mogą być także istniejące stacje transformatorowe.

Powietrze atmosferyczne

Na terenie Ziębic stan powietrza atmosferycznego ocenić można jako umiarkowany, ze względu na relatywnie niski stopień urbanizacji oraz na brak gęstej sieci szlaków komunikacyjnych przebiegających przez gminę. Na obszarze miejscowości nie występują znaczne źródła emisji zanieczyszczeń do atmosfery. Głównym emitorem zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego są źródła pozaprzemysłowe tj. związane z gospodarką komunalną i motoryzacją - emisja z indywidualnych systemów ogrzewania (w większości węglowych), a także zanieczyszczenia pochodzenia motoryzacyjnego. Obszary przemysłowe mogą mieć pośredni wpływ na jakość powietrza. Ilość zanieczyszczeń związana jest z rodzajem prowadzonej aktywności gospodarczej oraz

zastosowanej technologii, jednak biorąc pod uwagę modernizację przemysłu oraz zastosowanie nowszych technologii w ostatnich latach tereny przemysłowe nie powinny mieć większego wpływu na zanieczyszczenie środowiska.

W gminie Ziębice nie są mierzone zanieczyszczenia powietrza poprzez stałe punkty pomiarowe odpowiednich organów nadzoru. Najbliższa stacja pomiarowa znajduje się w Ząbkowicach Śląskich, w których prowadzone są pomiary automatyczne dwutlenku azotu - NO₂, dwutlenku siarki - SO₂, tlenku azotu - NO, tlenku azotu - NO_x, pyłu zawieszonego - PM10 i wykazuje dobry indeks jakości powietrza określony przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu. Według rocznej oceny jakości powietrza w województwie dolnośląskim w 2020 roku na terenie analizowanego obszaru nie wykazano obszarów przekroczeń w ramach: pyłu zawieszonego PM10, benzo(a)pirenu, arsenu, ozonu. Natomiast wykryto obszary przekroczeń dla poziomu długoterminowego ozonu (w tym także dla kryterium ochrony roślin) podobnie jak dla większości strefy dolnośląskiej. Strefa dolnośląska jest w klasie A oceny rocznej dotyczącej: SO₂ (1 godz. i 24 godz.), NO₂ (1 godz. i rok), CO, PM10 (dla czasu uśrednienia – rok), ołowiu, kadmu i niklu w pyłe PM10, natomiast dla O₃ w klasie C wg poziomu docelowego i D2 wg poziomu celu długoterminowego, a w klasie C dla PM10 (czas uśrednienia – 24 godz.) oraz arsenu i benzo(a)pirenu w pyłe PM10. Ponadto strefa dolnośląska jest również w klasie A1 dla pyłu PM2,5.

Lp.	Nazwa strefy	Kod strefy	SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃ ¹	PM10	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM2,5 ²
1	Aglomeracja Wrocławska	PL0201	A	A	A	A	C	A	A	A	A	A	C	A1
2	miasto Wałbrzych	PL0203	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	A1
3	strefa dolnośląska	PL0204	A	A	A	A	C	C	A	C	A	A	C	A1

¹⁾ Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, wszystkie strefy uzyskały klasę D2

²⁾ Dla pyłu PM2,5 – poziom dopuszczalny I faza, wszystkie strefy uzyskały klasę A

Tabela 3. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi - klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C oraz A1, C1 dla pyłu PM2,5). Źródło: GIOŚ w: Roczna ocena jakości powietrza w województwie dolnośląskim. Raport wojewódzki za rok 2020, Wrocław 2021

Zanieczyszczenie wody

Dużym zagrożeniem, zarówno dla wód powierzchniowych jak i podziemnych, na obszarze gminy Ziębice, jest nieuporządkowana gospodarka ściekowa. Na terenie gminy funkcjonują dwie oczyszczalnie ścieków, jedna w Ziębicach (obwód Zachód) oraz druga w Henrykowie (teren V-1K). Oczyszczalnia w Henrykowie w 2011 roku przeszła modernizację, w związku z czym podłączone do niej zostały następujące miejscowości: Brukalice, Henryków, Nowy Dwór, Raczyce, Wadochowice oraz Witostowice. Natomiast modernizacja oczyszczalni ścieków w Ziębicach istotnie przyczyniła się do ochrony wód rzeki Oławy, która stanowi zaplecze wody pitnej dla Wrocławia. Stan czystości wód rzeki Oławy i Nysy Kłodzkiej w roku 2007 przedstawia poniższa tabela. Są to wartości zanotowane w kilku punktach pomiarowych znajdujących się na ww. rzekach.

Lp.	WSKAŹNIK		km 67,1	km 54,0	km 41,6	km 2,0
1.	Temperatura wody	°C	17,7	18,2	19	20,79
2.	Zawiesiny ogólne	mg/l	1310	247	43	9,08
3.	Odczyn	pH	7,6-8,1	7,9-8,2	7,9-8,2	7,5-8,3
4.	Tlen rozpuszczony	mg O ₂ /l	6,8	8,1	7,2	5,014
5.	BZT ₅	mg O ₂ /l	40,7	7,31	7,54	3,985
6.	ChZTMn	mg O ₂ /l	66,3	12,5	7,91	6,44
7.	Ogólny węgiel organiczny	mg C/l	68,3	14	8,69	8,581
8.	Amoniak	mg NH ₄ /l	0,701	0,388	0,277	0,3765
9.	Azot Kjeldahla	mg N/l	8,87	2,04	1,18	1,371

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO DLA OBSZARU PARKU KULTUROWEGO OPACTWO CYSTERSÓW W HENRYKOWIE

10.	Azotany	mg NO ₃ /l	13,8	14,8	18	18,91
11.	Azotyny	mg NO ₂ /l	0,585	0,257	0,303	0,2767
12.	Azot ogólny	mg N/l	11,3	5,16	5,2	5,269
13.	Fosforany	mg PO ₄ /l	1	1,15	0,934	0,3709
14.	Fosfor ogólny	mg P/l	1,21	0,646	0,4	0,1583
15.	Przewodność	μS/cm	710	704	650	732,6
16.	Substancje rozpuszczone	mg/l	560	552	520	586,2

Tabela 2. Porównanie stężeń miarodajnych w wybranych punktach pomiarowo-kontrolnych na rzece Oławie. Wyróżnione wartości wskaźników wskazują IV lub V klasę wód.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Ocena stanu jakości rzek województwa dolnośląskiego w 2007 roku*, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu, Warszawa 2016

Na podstawie przedstawionych danych wynika, że jakość i czystość rzeki Oławy poprawia się z jej dalszym przebiegiem aż do ujścia do Odry. Spowodowane jest to lokalizacją zanieczyszczeń w górnym biegu rzeki oraz umiejscowieniem oczyszczalni ścieków, m.in. w Ziębicach.

Pod względem gospodarki ściekowej obszar opracowania i jego najbliższe otoczenie są w całości skanalizowane. Odprowadzanie nieczystości odbywa się zarówno kanalizacją sanitarną jak i deszczową.

Zanieczyszczenie gleby

Na zanieczyszczenie gleb silny wpływ ma działalność antropogeniczna. Głównymi zagrożeniami zanieczyszczeń wód oraz gleb ma gospodarka komunalna, zajmująca się odprowadzaniem ścieków sanitarnych, bytowych oraz przemysłowych, które wnikać mogą w głąb gleb, wpływając jednocześnie na jakość wód podziemnych. Dodatkowymi źródłami zanieczyszczeń na terenie gminy są niezabezpieczone i nielegalne wysypiska śmieci i składowiska odpadów, niewłaściwie eksploatowane przydomowe oczyszczalnie ścieków, szamba, stacje paliw oraz magazyny produktów chemicznych i ropopochodnych, jak również niewłaściwa gospodarka rolna, używająca środków chemicznych, pestycydy nawozy mineralne. Istotnym zagrożeniem wód oraz gleb jest również spływ powierzchniowy z obszarów, na których prowadzona jest niewłaściwa gospodarka wodna, roboty i prace ziemne, które również mogą wpływać na zaburzenie stosunków wodnych, ich jakości, jak również jakości gleb, jak również zjawiska atmosferyczne, m.in. kwaśne deszcze, nasilające się w sezonie grzewczym. W otoczeniu obszarów opracowania wpływ na zanieczyszczenie gleby mają: prowadzona na tym terenie aktywność gospodarcza, zanieczyszczenia pochodzenia komunikacyjnego oraz zanieczyszczenia powietrza, które opadają wraz z opadami atmosferycznymi, związane głównie z gospodarką ciepłą. Są to jednak wyłącznie wnioski wynikające z obserwacji terenowej - brak jest szczegółowych badań dotyczących stanu gleb na obszarach objętych projektem planu miejscowego.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi obszary opracowania planu, ze względu na użytkowanie, zaliczyć należy głównie do I, II i III grup gruntów. Głównie przeważają jednak tereny rolnicze. Grunty orne, lasy i zadrzewienia nie powinny wykazywać ponadnormatywnego zanieczyszczenia powierzchni ziemi. Należy uznać, że ziemia występująca na omawianych obszarach nie zawiera substancji negatywnie wpływające na stan gleby. Jej przebadanie i monitoring nie wydają się istotne z punktu widzenia ochrony powierzchni ziemi. Tym samym, tereny te nie są terenami predysponowanymi do przeprowadzania tzw. remediacji (oczyszczenia) gruntów.

Hałas

Na obszarach opracowania nie występują stałe emitory hałasu. Hałas o chwilowym i cyklicznym charakterze, ale o niewielkim natężeniu, pochodzi ze źródeł komunikacyjnych wynikających z głównie z lokalnie występujących dojazdów do miejsca zamieszkania i pracy oraz drogi wojewódzkiej nr 395. Głównymi emitarami hałasu w granicach opracowania planu są zatem drogi, zakłady

produkcyjne i mniejsze usługi. Nie powoduje to przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu i nie stanowi zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi. Na obszarze objętym planem nie występują punkty pomiarowe hałasu. Na terenie powiatu ząbkowickiego występuje 7 takich punktów, przy czym jeden zlokalizowany jest przy ul. Przemysłowej w Ziębicach w ciągu drogi wojewódzkiej. Zgodnie z wynikami pomiaru hałasu przez WIOŚ, natężenie ruchu wynosi tam 381 poj./h, a samochodów ciężarowych 12 poj./h. W efekcie L_{Aeq} na granicy terenu chronionego wynosi 72,3 dB, co oznacza przekroczenie wartości o 7,3 dB. Punkt ten jest jednak oddalony od obszaru objętego planem i jest zlokalizowany w granicach miasta.

Zagrożenie powodziowe

W granicach obszarów opracowania występuje obszar szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10% oraz obszar szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%. Obszary te zlokalizowane są na terenach rolniczych (R) oraz śródlądowych wód powierzchniowych (WSc), jak również w jednym fragmencie terenu ogrodów i sadów (RO). Na tych terenach nie przewiduje się realizacji zabudowy, a ustalenia planu na ich obszarze wprowadzają taki zakaz.

W granicach planu występują także wały przeciwpowodziowe, dla których ustalono zgodnie z przepisami Prawa wodnego strefę ograniczeń zabudowy i zagospodarowania terenu wzdłuż stopy wału. Strefa zlokalizowana jest na gruntach rolniczych (R), na lesie (ZL) i na terenie sadów i ogrodów (RO). Plan nie dopuszcza tam realizacji zabudowy.

Źródła zagrożeń

Na omawianych obszarach nie występują nadzwyczajne źródła zagrożeń środowiska i zdrowia ludzi, ani też obiekty zagrażające środowisku.

5.10. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji planu miejscowego

W przypadku braku realizacji ustaleń niniejszego projektu planu miejscowego na analizowanych terenach nie zajdą niekontrolowane zmiany w stanie poszczególnych składowych środowiska. Sporządzany plan przewiduje ograniczenia w zakresie dopuszczalnego oddziaływania na środowisko, w przypadku jego braku obowiązywać będą zapisy *miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miejscowości Henryków* uchwalonego przez Radę Miejską w Ziębicach uchwałą Nr IX/55/2011 z dnia 30 czerwca 2011 r.

Projekt planu w znacznej mierze zachowuje zasady zagospodarowania określone w powyższym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, zatem nie powinien mieć znacząco negatywnego wpływu na stan środowiska i obowiązujące formy jego ochrony.

6. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Na obszarze objętym planem miejscowym brak jest obszarów objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem na środowisko. Planowane funkcje nie spowodują znaczącego oddziaływania na środowisko. W planie miejscowym wprowadzono zapisy ograniczające ponadnormatywne oddziaływanie na środowisko: *prowadzona działalność nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, zgodnie z przepisami odrębnymi, jak również zamierzenia inwestycyjne i prowadzona działalność nie mogą stanowić zagrożenia wystąpienia*

znacząco negatywnych oddziaływań na istniejące siedliska przyrodnicze lub stanowiska roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową, występujące w granicach obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty "Wzgórza Strzelińskie" (PLH020074) oraz na pomniki przyrody, dla których obowiązują przepisy odrębne z zakresu ochrony przyrody oraz przepisy ustanawiające formę ich ochrony.

7. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Obszar opracowania położony jest w granicach obszarów, objętych ochroną prawną, są to: Obszar Natura 2000 mający znaczenie dla Wspólnoty „Wzgórza Strzelińskie” PLH020074 (dyrektywa siedliskowa), jak również pomniki przyrody. Obszar objęty planem miejscowym zlokalizowany jest w odległości ok. 360 m od Obszaru Chronionego Krajobrazu „Wzgórza Niemczańsko-Strzelińskie”.

„Wzgórza Strzelińskie” zgodnie ze standardowym formularzem danych dla obszaru „zajmują wschodnią część Przedgórze Sudeckiego. Ich środowisko przyrodnicze, od dawna silnie kształtowane przez gospodarkę człowieka, zachowało jednak w niektórych miejscach naturalny charakter. Niżej położone tereny o dobrych warunkach glebowych (głównie gleby: brunatne, płowe i lessowe) i sprzyjające wegetacji roślin to obecnie w przewadze pola uprawne. Większość stoków Przedgórze Sudeckiego użytkowano bowiem rolniczo od ok. 3-4 tys. lat (Klementowski 1991). Bogactwo kopalin użytkowych, sprawiło, że w wielu miejscach odnaleźć można ślady wydobywania skał. W okolicy Strzelina (poza granicami ostoi), pozyskiwane są granity, w największym w Europie kamieniołomie, eksploatowanym już od 600 lat (Klementowski 1991). Wyżej wyniesione obszary Wzgórz Strzelińskich porastają nadal lasy i nie brakuje w nich fragmentów cennych z przyrodniczego punktu widzenia. Zachowany rozległy kompleks leśny spełnia dziś ważne funkcje i stanowi jedyną ostoję wielu gatunków roślin i zwierząt, pośród silniej zmienionych, zasiedlonych i zagospodarowanych rolniczo terenów. Ponadto w granicach proponowanej ostoi zachowały się cenne siedliska roślin łąkowych. Niewielkie enklawy roślinności łąkowej urozmaicają krajobraz roślinny otoczenia lasów i dolin niektórych potoków (np. Pogroda, Zuzanka). Obszar projektowanej ostoi odznacza się zróżnicowaniem warunków siedliskowych, wynikającym z wyniesienia terenu (Gromnik 392 m n.p.m., okolice Białego Kościoła 182 m n.p.m.) charakteru podłoża skalnego i pokrywy glebowej oraz warunków wodnych. Odzwierciedleniem tego zróżnicowania jest różnorodność zbiorowisk roślinnych na obszarze mikroregionu Wzgórz Strzelińskich (Pender 1988, 1990). Stwierdzono tu 8 zespołów leśnych, wśród nich zespoły terenów nizinnych, lasy o charakterze podgórskim i podgórskie formy wysokościowe górskich zespołów. Występują tu kwaśne dąbrowy, różne postaci grądów, nizinne i podgórskie zespoły łęgów, żyzne i kwaśne buczyny górskie. Cenne są także, spotykane tu sporadycznie, fragmenty muraw kserotermicznych oraz zbiorowiska łąkowe, szczególnie te, z udziałem chronionych i rzadkich gatunków roślin np.: pełnika europejskiego *Trollius europaeus*, zimowita jesiennego *Colchicum autumnale* (Pender 1990). Obszar proponowanej ostoi wyróżnia się dużym bogactwem biocenotycznym. W zróżnicowanych warunkach siedliskowych w skład zbiorowisk roślinnych wchodzi zarówno o niżowym jak i górskim charakterze, w tym 28 taksonów podlegających prawnej ochronie. Wyspowe położenie lasów na Wzgórzach Strzelińskich, pośród zagospodarowanych terenów podlegających antropopresji, decyduje o ich dużym znaczeniu dla zachowania reprezentatywnych dla regionu zasobów gatunkowych świata roślin i zwierząt.” Na tym obszarze występuje 9 typów siedlisk przyrodniczych (6410, 6510, 8220, 9110, 9130, 9170, 9190, 91E0, 91F0) oraz 12 gatunków chronionych wymienionych w dyrektywie 2009/147/WE (art. 4) i dyrektywie 91/43/EEG (załącznik 2).

Projektowane założenia nie ingerują w przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 i nie zmieniają tam dotychczasowego przeznaczenia terenu. W ramach inwentaryzacji przyrodniczej zainwentaryzowano także występowanie siedlisk i stanowisk przyrodniczych. Szczegółowa analiza dotycząca siedlisk i stanowisk przyrodniczych została przedstawiona w rozdziale 11.

8. Ocena rozwiązań funkcjonalno – przestrzennych

Obszar opracowania projektu *miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru Parku Kulturowego Opactwo Cystersów w Henrykowie* obejmuje obręb ewidencyjny Henryków i niewielkie fragmenty Raczyc (w sąsiedztwie dworca kolejowego) i Nowego Dworu (w części północno-zachodniej i zachodniej).

Zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego sporządza się w celu ustalenia przeznaczenia terenów, w tym dla inwestycji celu publicznego, oraz określenia sposobów ich zagospodarowania i zabudowy.

Ustalenia projektu planu miejscowego zostały pogrupowane w 10 rozdziałach. W rozdziale 1. zawarte zostały ustalenia ogólne planu, w rozdziałach 2-8 przepisy szczegółowe dla terenów przeznaczonych pod zabudowę i zieleni, w rozdziale 9 przepisy szczegółowe dla terenów pozostałych oraz rozdział 10. zawierający ustalenia końcowe planu.

W celu ochrony krajobrazu kulturowego oraz zachowania jego wyróżniających elementów dziedzictwa materialnego i przyrodniczego ustalono podział terenów przeznaczonych pod zabudowę lub zieleni na sektory:

- SEKTOR I – obszar ścisłej ochrony kompleksu opactwa cysterskiego, opisany w rozdziale 2;
- SEKTOR II – obszar ścisłej ochrony zabudowy osady klasztornej i miasteczka, opisany w rozdziale 3;
- SEKTOR III – obszar ścisłej ochrony Parku Krajobrazowego Eduarda Petzolda, opisany w rozdziale 4;
- SEKTOR IV – obszar ochrony XIX i XX w. zabudowy rozproszonej układu osadniczego, opisany w rozdziale 5;
- SEKTOR V – obszary ochrony XX w. zabudowy rozproszonej układu osadniczego, opisany w rozdziale 6;
- SEKTOR VI – obszar ochrony ekspozycji krajobrazowej, opisany w rozdziale 7;
- SEKTOR VII – obszar poza granicami parku kulturowego, opisany w rozdziale 8.

W granicach opracowania planu wprowadzono:

- teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, oznaczony symbolem MW;
- teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub usługowej, oznaczony symbolem MW/U;
- teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, mieszkaniowej jednorodzinnej lub usługowej, oznaczony symbolem MW/MN/U;
- teren zabudowy mieszanej, oznaczony symbolem MM;
- teren zabudowy usługowej, oznaczony symbolem U;
- teren zabudowy usługowej – obiekty kultu religijnego, oznaczony symbolem Uk;
- teren zabudowy usługowej – usługi publiczne, oznaczony symbolem Up;
- teren zabudowy usługowej – usługi oświaty, oznaczony symbolem Uo;
- teren zabudowy usługowej lub obsługi komunikacji, oznaczony symbolem U/KS;
- teren sportu i rekreacji, oznaczony symbolem US;
- teren zabudowy produkcyjnej, składowo-magazynowej, obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, ogrodniczych lub zabudowy usługowej, oznaczony symbolem P/RU/U;
- teren obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych lub ogrodniczych, oznaczony symbolem RU;

- teren obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, ogrodniczych lub zabudowy zagrodowej, oznaczony symbolem RU/RM;
- teren cmentarza, oznaczony symbolem ZC;
- teren ogrodów działkowych, oznaczony symbolem ZD;
- teren zieleni urządzonej, oznaczony symbolem ZP;
- teren rolniczy lub agroturystyki, oznaczony symbolem R/At;
- teren sadów i ogrodów, oznaczony symbolem RO;
- teren rolniczy, oznaczony symbolem R;
- teren rolniczy lub urządzeń przeciwpowodziowych, oznaczony symbolem R/Pp;
- teren wód powierzchniowych śródlądowych – ciek wodny, oznaczony symbolem WSc;
- teren wód powierzchniowych śródlądowych – zbiornik wodny, oznaczony symbolem WSz;
- teren lasu, oznaczony symbolem ZL;
- teren lasu lub obsługi gospodarki leśnej, oznaczony symbolem ZL/L;
- teren infrastruktury technicznej – ciepłownictwo, oznaczony symbolem C;
- teren infrastruktury technicznej – elektroenergetyka, oznaczony symbolem E;
- teren infrastruktury technicznej – kanalizacja, oznaczony symbolem K;
- teren infrastruktury technicznej – wodociągi, oznaczony symbolem W;
- teren komunikacji kolejowej, oznaczony symbolem KK;
- teren obsługi komunikacji, oznaczony symbolem KS;
- teren drogi publicznej – droga główna, oznaczony symbolem KDG;
- teren drogi publicznej – droga zbiorcza, oznaczony symbolem KDZ;
- teren drogi publicznej – droga lokalna, oznaczony symbolem KDL;
- teren drogi publicznej – droga dojazdowa, oznaczony symbolem KDD;
- teren drogi wewnętrznej, oznaczony symbolem KDW;
- teren ciągu pieszo-jezdnego, oznaczony symbolem KPJ;
- teren ciągu pieszo-rowerowego, oznaczony symbolem KPR.

dla których określono szczegółowe zasady zagospodarowania, a w przypadku części terenów przewidzianych pod zabudowę także wskaźniki i parametry zabudowy oraz zagospodarowania działek budowlanych. Ponadto wprowadzono również ustalenia dla:

- strefy "A" ścisłej ochrony konserwatorskiej kompleksu opactwa cysterskiego;
- strefy "A" ścisłej ochrony konserwatorskiej zabudowy osady klasztornej i miasteczka;
- strefy "A" ścisłej ochrony konserwatorskiej Parku Krajobrazowego Eduarda Perzolda;
- strefy "B" ochrony konserwatorskiej układów osadniczych;
- strefy "K" ochrony krajobrazu;
- strefie "OW" ochrony konserwatorskiej zabytków archeologicznych;
- obszaru zabytkowego założenia ogrodowo-parkowego wpisanego do rejestru zabytków;
- obszaru historycznego układu przestrzennego obejmującego zespół pocysterski i osadę, wpisanego do rejestru zabytków, tożsamy z obszarem obserwacji archeologicznej dla średniowiecznej wsi w granicach nowożytnego siedliska wraz z obszarem zespołu pocysterskiego, wpisanym do gminnej ewidencji zabytków;
- obszaru historycznego układu przestrzennego obejmującego zespół młyna i osadę kolejową, wpisanego do gminnej ewidencji zabytków;
- parku kulturowego "Park Kulturowy Opactwo Cystersów w Henrykowie";
- obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty "Wzgórza Strzebińskie" (PLH020074);
- terenu zamkniętego;
- trasy rowerowej "Trasa Złota";
- szpaleru drzew;

- osi kompozycyjnej;
- ciągu widokowego;
- punktu widokowego;
- punktu szczególnego;
- pomniku przyrody;
- stanowiska archeologicznego o nieokreślonych granicach;
- stanowiska archeologicznego o określonych granicach;
- obiektu objętego ochroną konserwatorską na mocy ustaleń planu;
- obiektu figurującego w gminnej ewidencji zabytków;
- obiektu figurującego w rejestrze zabytków;
- strefy placu;
- strefy zieleni;
- strefy ograniczeń zabudowy i zagospodarowania terenu wzdłuż granicy obszaru kolejowego;
- strefy 50 m ochrony sanitarnej wokół cmentarza;
- strefy 150 m ochrony sanitarnej wokół cmentarza;
- obszaru szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%;
- obszaru szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%.

W stanie istniejącym obszar objęty planem i jego bezpośrednie sąsiedztwo zajmują tereny rolnicze. Centralna część wzdłuż drogi wojewódzkiej obejmuje tereny zainwestowane głównie zabudową typowo małomiasteczkową, czyli mieszkaniową wielorodzinną i jednorodzinną oraz zabudową usługową z podziałem na usługi publiczne i komercyjne. Istotnym obszarem, który potęguje znaczenie turystyczne miejscowości, jest zespół klasztorny opactwa Cystersów (teren I-1U). Projekt planu miejscowego respektuje dotychczas wyznaczone w planie z 2011 r. obszary pod rozwój zabudowy na zasadzie kontynuacji istniejącej tkanki historycznej. Uzupełnieniem struktury mieszkaniowo-usługowej są tereny sportowo-rekreacyjne (dwa tereny na północy, obejmujące dawny basen oraz nowy teren pod infrastrukturę sportowo-rekreacyjną), tereny parków, jak również obecne ogrody działkowe na zachodzie obrębu.

Układ komunikacyjny w projekcie planu miejscowego nie uległ zmianie. Najważniejsza droga klasy głównej (droga wojewódzka nr 395) zapewnia skomunikowanie obszaru opracowania z miastem Ziębice, Strzelinem. Pozostałe drogi publiczne (gminne i powiatowe) klas zbiorczych, lokalnych i dojazdowych) zapewniają dogodną komunikację w skali subregionalnej. Dojazdy do wyznaczonych terenów mieszkaniowych, mieszkaniowo-usługowych i zagrodowych umożliwiają drogi dojazdowe, wewnętrzne i ciągi pieszo-jezdne. Wyznaczono również ciąg pieszo-rowerowy. Uzupełnieniem struktury przestrzenno-funkcjonalnej są tereny infrastruktury technicznej – ciepłownictwa, elektroenergetyki, kanalizacji i wodociągów. W projekcie planu miejscowego wyznaczony został również teren wód powierzchniowych śródlądowych – zbiornik wodny na terenach rolniczych w południowej części obrębu. Jest to historyczny zbiornik, który obecnie nie funkcjonuje w planowany w projekcie sposób.

Sporządzając projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wzięto pod uwagę różne aspekty ochrony środowiska. Przygotowano zapisy ustaleń projektu planu w taki sposób, by w jak największym stopniu ograniczyć negatywne skutki oddziaływania proponowanych form użytkowania terenu na środowisko naturalne, a także na zdrowie i życie mieszkańców. Dodatkowymi zabezpieczeniami są przepisy dotyczące ochrony środowiska, a także rozporządzenie określające wymogi lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

W ustaleniach miejscowego planu przyjęto współczynnik powierzchni biologicznie czynnej, wskaźnik określający maksymalną wielkość powierzchni zabudowy oraz wskaźniki maksymalnej i

minimalnej intensywności zabudowy. Ze względu na istniejące uwarunkowania i strukturę funkcjonalno-przestrzenną tego obszaru projekt przewiduje zarówno bardziej intensywną zabudowę w sąsiedztwie centrum wsi (tereny MW/MN/U oraz MW) jak i ekstensywną zabudowę terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i mieszkaniową jednorodzinną z usługami oraz możliwością zachowania istniejących funkcji zabudowy zagrodowej (tereny MN, MN/U, MM). Dzięki przyjęciu ww. wskaźników, powierzchnia terenów zabudowanych i nieprzepuszczalnych równoważona będzie przez tereny zielone. Przyjęte wartości współczynników pozwalają stwierdzić, że projekt planu zapewnia zachowanie właściwych proporcji pomiędzy terenami o różnych formach użytkowania.

9. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego planu miejscowego

Podstawą dla formułowania ustaleń przedmiotowej miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego była zapisana w ustawie zasadniczej zasada zrównoważonego rozwoju, która zakłada taki rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli, zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń. Strategicznym celem polityki ekologicznej państwa, a także województwa dolnośląskiego jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego i tworzenie podstaw do zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego.

9.1 Cele ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym

Na szczeblu międzynarodowym określono szczegółowe cele i zadania na rzecz ochrony środowiska, które zostały przyjęte w ramach następujących konwencji, deklaracji i porozumień, mających znaczenie dla prawa wspólnotowego:

- *Szczyt Ziemi – Światowy Szczyt Zrównoważonego Rozwoju*, Johannesburg, 2002 r.,
- *Agenda 21 „Środowisko i Rozwój”*, Rio de Janeiro 1992 r.,
- *Protokół z Kioto – Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmiany klimatu*, Kioto, 1997 r.,
- *Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmiany klimatu UNFCCC*, Nowy Jork, 1992 r.,
- *Konwencja z Aarhus ONZ/EKG o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do wymiaru sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska*, Aarhus, 1998 r.,
- *Konwencja o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym*, Espoo, 1991 r.,
- *Konwencja o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk*, Berno, 1979 r.,
- *Konwencja Londyńska*, Londyn, 1972 r.,
- *Konwencja o obszarach wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życiowe ptactwa wodnego*, Ramsar, 1971 r.,
- *Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt*, Bonn, 1979 r.,
- *Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030, Zgromadzenie Ogólne ONZ*, Nowy Jork, 2015 r.,

- *Konwencja Wenecka w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową*, Montreal, 1987 r.,
- *Konwencja Sztokholmska w sprawie trwałych zanieczyszczeń organicznych*, Sztokholm, 2001 r.

9.2 Cele ochrony środowiska na szczeblu wspólnotowym

Na szczeblu wspólnotowym określono szczegółowe cele i zadania na rzecz ochrony środowiska, które zostały przyjęte w ramach następujących konwencji, deklaracji i porozumień:

- *Strategia UE w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu*, 16 kwietnia 2013 r.,
- *Europa 2020. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu*, komunikat Komisji Europejskiej, 3 marca 2010 r.,
- *Europejska konwencja krajobrazowa*, Florencja, 20.10.2000 r.

9.3 Cele ochrony środowiska na szczeblu krajowym

Planowane działania w obszarze ochrony środowiska w Polsce wpisują się w priorytety w skali Unii Europejskiej i cele 6. Wspólnotowego programu działań w zakresie środowiska naturalnego. Zgodnie z ostatnim przeglądem wspólnotowej polityki ochrony środowiska do najważniejszych wyzwań należy zaliczyć:

- *działania na rzecz zapewnienia realizacji zasady zrównoważonego rozwoju;*
- *przystosowanie do zmian klimatu;*
- *ochrona różnorodności biologicznej.*

Polityka ekologiczna Państwa 2030 - strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej w systemie dokumentów strategicznych stanowi doprecyzowanie zapisów Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) (w skrócie SOR). Dokument zarysowuje cele główne oraz cele szczegółowe, dotyczące m. in. ochrony zdrowia, gospodarki i klimatu, które są wspierane poprzez tzw. cele horyzontalne (dotyczące m. in. efektywności instrumentów ochrony środowiska). Celem głównym Polityki Ekologicznej Państwa 2030 (w skrócie PEP2030) jest Rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców, który stanowi jednocześnie jeden z celów SOR. PEP2030 wyznacza trzy cele szczegółowe³:

- Cel szczegółowy I: Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego;
- Cel szczegółowy II: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska;
- Cel szczegółowy III: Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych.

Celami horyzontalnymi są:

- Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa;
- Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska.

W realizacji celów środowiskowych dokument często podkreśla istotną rolę planowania przestrzennego jako narzędzia do kształtowania przestrzeni i racjonalnego gospodarowania środowiskiem przyrodniczym. Rolą polityki przestrzennej państwa jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego państwa, które to powinno być zapewnione poprzez odpowiednie zarządzanie

³ Polityka Ekologiczna Państwa 2030, przyjęta uchwałą nr 67 Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2019 r. w sprawie przyjęcia "Polityki ekologicznej państwa 2030 - strategii rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej" (M.P. 2019 poz. 794);

państwem na wszystkich szczeblach administracji publicznej oraz w podziale kompetencji i zadań, pozwalającym na wyznaczenie celów na każdym szczeblu w oparciu o zidentyfikowane potrzeby, zaś środki niezbędne do ich osiągnięcia dobierane z uwzględnieniem kryteriów efektywności ekologicznej i ekonomicznej. Podkreślona została rola Jednostek Samorządu Terytorialnego, w których gestii powinno leżeć racjonalne gospodarowanie przestrzenią oraz prowadzenie racjonalnej polityki przestrzennej, pomagającej chronić ludność m. in. przed zanieczyszczeniem powietrza, hałasem, suszą, powodzią oraz presją człowieka na środowisko przyrodnicze. Podkreślone zostało również dążenie do poprawy jakości życia, które powoduje stałą potrzebę rozwoju, co jednak jest możliwe tylko dzięki zrównoważonemu korzystaniu z zasobów przyrodniczych. Istotna jest również rola kształtowania i ochrony krajobrazu, które mają wyraźny wpływ na utrzymanie łączności ekologicznej. W tym zakresie planowanie przestrzenne powinno uwzględniać wszystkie istotne elementy krajobrazu oraz środowiska przyrodniczego, ponieważ tylko w taki sposób możliwe będzie zagwarantowanie prawidłowego utrzymania oraz odbudowy łączności ekologicznej w środowisku przyrodniczym.⁴

Planowanie przestrzenne wskazywane jest również w kierunkach interwencji, realizujących cele szczegółowe oraz odpowiadających poszczególnym celom zrównoważonego rozwoju. Rola, jaką pełni planowanie przestrzenne w tych kierunkach przedstawiona została poniżej⁵:

- **Zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód** – poprzez m. in. opracowanie i aktualizację dokumentów strategicznych/planistycznych w zakresie gospodarowania wodami oraz działania, obejmujące kształtowanie krajobrazów sprzyjających zatrzymywaniu wody i ochronę wód morskich;
- **Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania** – poprzez m. in. ograniczenie niskiej emisji, odpowiednie planowanie przestrzenne i ochronę korytarzy i klinów napowietrzających;
- **Ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb** – poprzez m. in. utrzymanie zadrzewień i zakrzaczeń śródpolnych, przeciwdziałanie zanieczyszczania gleby i ziemi substancjami mającymi negatywne oddziaływanie na zdrowie ludzi i stan środowiska oraz kierowanie się zasadą pierwszeństwa wtórnego użytkowania przestrzeni w procesach inwestycyjnych, która służy m.in. ograniczeniu zasklepiania powierzchni, prowadzącego do nieprzepuszczania wód opadowych i powietrza., w tym poprzez przekształcanie ich dotychczasowych funkcji. Kluczowe znaczenie dla ochrony gleb przypisuje się zasadom planowania przestrzennego, umożliwiającym ponowne wykorzystanie obszarów przemysłowych;
- **Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej** - m. in. poprzez badania dotyczących potencjalnych skutków oddziaływania pól elektromagnetycznych oraz stosowanie instrumentów zapewniających ochronę oraz zapewnienie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, szczególnie w kontekście planów budowy jądrowych bloków energetycznych;
- **Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu** – m. in. poprzez przeciwdziałanie czynnikom i zjawiskom negatywnie oddziałującym na stan różnorodności biologicznej, do których należą w szczególności: przekształcenia i degradacja siedlisk, zmiany użytkowania terenu, nadmierna eksploatacja zasobów naturalnych, zanieczyszczenia środowiska czy rozprzestrzenianie się inwazyjnych gatunków obcych, działań zmierzających w kierunku zachowania różnorodności biologicznej, rozwoju zielonej i błękitnej

⁴ Ibidem;

⁵ Ibidem;

infrastruktury oraz projektów dotyczących ochrony in-situ lub ex-situ zagrożonych gatunków i siedlisk przyrodniczych;

- **Wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej** – m. in. poprzez prowadzenie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej;
- **Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym** – m. in. poprzez zapobieganie wytwarzaniu odpadów, tworzenie niezbędnej infrastruktury do selektywnego zbierania odpadów u źródła, aby zapewnić przygotowanie odpadów do ponownego użycia, lub recyklingu, zmniejszanie emisji gazów cieplarnianych z sektora gospodarowania odpadami, przede wszystkim ze składowisk odpadów, wspieranie inwestycji związanych z recyklingiem odpadów, przeróbką i wykorzystaniem surowców z wtórnego obiegu, przedsięwzięcia w zakresie wdrażania gospodarki odpadami o obiegu zamkniętym na poziomie gminnym oraz prace badawczo-rozwojowe i wdrożeniowe związane z innowacyjnymi technologiami środowiskowymi, dotyczącymi wykorzystania surowców wtórnych i gospodarki odpadami, realizowane m.in. przez podmioty tworzące system nauki i szkolnictwa wyższego oraz ich konsorcja z przemysłem;
- **Zarządzanie zasobami geologicznymi poprzez opracowanie i wdrożenie polityki surowcowej państwa** – poprzez budowę sprawnego i efektywnego systemu zarządzania i gospodarowania wszystkimi rodzajami surowców mineralnych, w tym surowców wtórnych, w całym łańcuchu wartości oraz posiadanymi przez Polskę zasobami;
- **Wspieranie wdrażania ekoinnowacji oraz upowszechnianie najlepszych dostępnych technik BAT;**
- **Przeciwdziałanie zmianom klimatu** – m. in. poprzez ograniczenie emisję gazów cieplarnianych, działania na rzecz adaptacji do prognozowanych skutków zmian klimatu, wprowadzanie innowacyjnych technologii, wykorzystania dostępnych źródeł energii, wspierania działań na rzecz produkcji energii ze źródeł odnawialnych, magazynowania energii, rozwoju hybrydowych instalacji OZE;
- **Adaptacja do zmian klimatu i zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych** – m. in. poprzez opracowanie i wdrożenie dokumentów strategicznych/planistycznych w zakresie gospodarowania wodami, wsparcie opracowania i wdrażania planów adaptacji do zmian klimatu dla obszarów zurbanizowanych, budowę niezbędnej infrastruktury przeciwpowodziowej i obiektów małej retencji (tam, gdzie to uzasadnione ekonomicznie, ekologicznie oraz społecznie), renaturyzację rzek i ich dolin, renaturyzację mokradł oraz realizacji inwestycji mających na celu ochronę wybrzeża, połączonych z renaturyzacją wybranych fragmentów wybrzeża (wszędzie tam, gdzie jest to uzasadnione, celowe i możliwe) oraz poprzez rozwój zielonej i niebieskiej infrastruktury na terenach zurbanizowanych, zarządzanie wodami opadowymi na obszarach zurbanizowanych poprzez różne formy retencji i rozwój infrastruktury zieleni, ograniczenie zajmowania gruntów oraz zasklepiania gleby, czy zagospodarowanie terenów oraz tworzenie warunków zabudowy obszarów, które są narażone na występowanie powodzi, podtopień oraz erozję brzegów morskich;
- **Edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji;**
- **Usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania** – m. in. poprzez dokonanie bieżącej oceny efektywności i skuteczności udzielanej pomocy, zidentyfikowanie wszystkich znaczących przedsięwzięć środowiskowych realizowanych z udziałem środków publicznych, koordynację priorytetów inwestycyjnych w obszarze ochrony środowiska czy ułatwienie realizacji projektów zintegrowanych.

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO DLA OBSZARU PARKU KULTUROWEGO OPACTWO CYSTERSÓW W HENRYKOWIE**

Poniższa tabela zawiera opis sposobu w jaki powyższe cele ochrony środowiska zostały uwzględnione podczas opracowania *miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru Parku Kulturowego Opactwo Cystersów w Henrykowie*.

Tabela 1 Sposób, w jaki cele ochrony środowiska i inne problemy środowiskowe zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

L.P.	Cele ochrony środowiska	Ustalenia
1.	Ochrona zasobów wód podziemnych i powierzchniowych	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ustalono, że prowadzona działalność nie może powodować przekroczenia standardów środowiska, zgodnie z przepisami odrębnymi; ▪ zamierzenia inwestycyjne i prowadzona działalność nie mogą stanowić zagrożenia wystąpienia znacząco negatywnych oddziaływań na istniejące siedliska przyrodnicze lub stanowiska roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową, występujące w granicach obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty "Wzgórza Strzelińskie" (PLH020074) oraz na pomniki przyrody, dla których obowiązują przepisy odrębne z zakresu ochrony przyrody oraz przepisy ustanawiające formę ich ochrony; ▪ ustalono, że docelowo odprowadzenie ścieków systemem kanalizacji sanitarnej, a indywidualne rozwiązania w tym zakresie warunkuje się zgodnością z przepisami odrębnymi; ▪ nakazano stosować rozwiązania polegające na zagospodarowaniu wód w całości lub w części w miejscu opadu, w szczególności poprzez gospodarcze wykorzystanie, odparowywanie, rozsączanie do gruntów lub retencjonowanie, zgodnie z przepisami odrębnymi, ▪ dopuszczono odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do kanalizacji, zbiorników wodnych, cieków wodnych lub rowów melioracyjnych, zgodnie z przepisami odrębnymi.
2.	Ochrona zasobów leśnych	<ul style="list-style-type: none"> ▪ istniejące zalesione obszary pozostawiono jako tereny lasów – ZL, wprowadzono tam zakaz realizacji zabudowy, a w miejscu leśniczówek i obszarów istniejącej zabudowy związanej z obsługą gospodarki leśnej wprowadzono tereny ZL/L; ▪ istniejące tereny zadrzewione i parki wprowadzono jako tereny zieleni urządzonej ZP. W większości są to tereny z zakazem zabudowy, a na części wprowadzono możliwość realizacji obiektów małej architektury, wiat lub istniejących form zagospodarowania.
3.	Ochrona gleb: ochrona gleb przed degradacją, rekultywacja terenów zdegradowanych i przemysłowych	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ustalono, że docelowo odprowadzenie ścieków systemem kanalizacji sanitarnej, a indywidualne rozwiązania w tym zakresie warunkuje się zgodnością z przepisami odrębnymi; ▪ nakazano stosować rozwiązania polegające na zagospodarowaniu wód w całości lub w części w miejscu opadu, w szczególności poprzez gospodarcze wykorzystanie, odparowywanie, rozsączanie do gruntów lub retencjonowanie, zgodnie z przepisami odrębnymi, ▪ dopuszczono odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do kanalizacji, zbiorników wodnych, cieków wodnych lub rowów melioracyjnych, zgodnie z przepisami odrębnymi.
4.	Ochrona przyrody i bioróżnorodności: ochrona przyrody i różnorodności biologicznej poprzez zachowanie, wzbogacanie i odtwarzanie zasobów przyrody	<p>Wprowadzono wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej działki budowlanej, ▪ maksymalny wskaźnik wielkości powierzchni zabudowy działki, ▪ minimalną i maksymalną intensywność zabudowy działki budowlanej.
5.	Gospodarka odpadami: uporządkowanie gospodarki odpadami	W planie ustalono, że gospodarowanie należy prowadzić zgodnie z przepisami odrębnymi.
6.	Ochrona powietrza atmosferycznego: spełnienie norm jakości powietrza atmosferycznego poprzez sukcesywną redukcję emisji do powietrza	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ustalono, że prowadzona działalność nie może powodować przekroczenia standardów środowiska, zgodnie z przepisami odrębnymi; ▪ zamierzenia inwestycyjne i prowadzona działalność nie mogą stanowić zagrożenia wystąpienia znacząco negatywnych oddziaływań na istniejące siedliska przyrodnicze lub stanowiska roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową, występujące w granicach obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty "Wzgórza Strzelińskie" (PLH020074) oraz na pomniki przyrody, dla których obowiązują przepisy odrębne z zakresu ochrony przyrody oraz przepisy ustanawiające formę ich ochrony; ▪ ustalenie planu mówi, że: <ul style="list-style-type: none"> ▪ zaopatrzenie w ciepło nakazuje się zapewnić z indywidualnych lub grupowych źródeł zaopatrzenia w ciepło, ▪ w nowoprojektowanych instalacjach do wytwarzania energii do

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO DLA OBSZARU PARKU KULTUROWEGO OPACTWO CYSTERSÓW W HENRYKOWIE**

		celów grzewczych nakazuje się stosować, spełniające wymogi przepisów odrębnych, paliwa lub odnawialne źródła energii o mocy nieprzekraczającej 100 kW.
7.	Ochrona przed hałasem i promieniowaniem elektromagnetycznym: likwidacja zagrożeń środowiska z tytułu hałasu, wibracji i promieniowania elektromagnetycznego	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ustalono, że prowadzona działalność nie może powodować przekroczenia standardów środowiska, zgodnie z przepisami odrębnymi; ▪ teren oznaczony symbolem MW stanowi podlegający ochronie akustycznej teren przeznaczony pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną i zamieszkania zbiorowego, gdzie obowiązują dopuszczalne dla tego rodzaju terenu poziomy hałasu określone w przepisach odrębnych; ▪ tereny oznaczone symbolami MN/U, MW/U, MW/MN/U, MM stanowią podlegające ochronie akustycznej tereny przeznaczone na cele mieszkaniowo-usługowe, gdzie obowiązują dopuszczalne dla tego rodzaju terenu poziomy hałasu określone w przepisach odrębnych; ▪ teren oznaczony symbolem RU/RM stanowi podlegający ochronie akustycznej teren przeznaczony pod zabudowę zagrodową, gdzie obowiązują dopuszczalne dla tego rodzaju terenu poziomy hałasu określone w przepisach odrębnych; ▪ tereny oznaczone symbolami Uo, US, ZD i ZP stanowią podlegające ochronie akustycznej tereny przeznaczone na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, gdzie obowiązują dopuszczalne dla tego rodzaju terenu poziomy hałasu określone w przepisach odrębnych; ▪ w przypadku lokalizacji podlegających ochronie akustycznej obiektów związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, domów opieki społecznej, szpitali, obiektów zamieszkania zbiorowego lub terenów rekreacyjno-wypoczynkowych na terenach MN/U, MW/U, MW/MN/U, MM, U, Up, U/KS, US, obowiązują dopuszczalne dla tego rodzaju zagospodarowania poziomy hałasu określone w przepisach odrębnych; ▪ na terenach oznaczonych symbolami MN/U, MW, MW/U, MW/MN/U, MM, Uo, US, ZD, V-1RO, V-2RO, VI-1R/Pp, ZL/L, IV-1KK/U zakazuje się przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco lub zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem inwestycji celu publicznego, a na pozostałych terenach przeznaczonych pod zabudowę, zakazuje się przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem inwestycji celu publicznego
8.	Dziedzictwo kulturowe	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ustalono strefę "A" ścisłej ochrony konserwatorskiej kompleksu opactwa cysterskiego; ▪ ustalono strefę "A" ścisłej ochrony konserwatorskiej zabudowy osady klasztornej i miasteczka; ▪ ustalono strefę "A" ścisłej ochrony konserwatorskiej Parku Krajobrazowego Eduarda Perzolda; ▪ ustalono strefę "B" ochrony konserwatorskiej układu osadniczego; ▪ ustalono strefę "K" ochrony krajobrazu; ▪ ustalono obszar zabytkowego założenia ogrodowo-parkowego wpisanego do rejestru zabytków; ▪ ustalono strefę „OW” obserwacji archeologicznej ▪ wprowadzono oznaczenie obszaru historycznego układu urbanistycznego miejscowości Henryków wpisanego do rejestru zabytków; ▪ wprowadzono oznaczenie parku kulturowego "Park Kulturowy Opactwo Cystersów w Henrykowie"; ▪ ustalono ochronę stanowisk archeologicznych figurujących w wykazie zabytków, ▪ ustalono obiekty objęte ochroną konserwatorską na mocy ustaleń planu; ▪ wprowadzono obiekty figurujące w wykazie zabytków; ▪ wprowadzono obiekty figurujące w rejestrze zabytków; ▪ określono osie kompozycyjne, ciągi widokowe, punkty widokowe, punkty szczególne.

Źródło: Opracowanie własne

10. Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko wynikające z projektowanego przeznaczenia terenu i realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

10.1. Możliwe oddziaływania na elementy środowiska

Obszar objęty prognozą jest zróżnicowany pod względem przekształceń środowiska. Przeznaczenia terenów zachowują obecne uwarunkowania w postaci lasów i zbiorników wodnych. Projekt planu dopuszcza rozwój zabudowy w sąsiedztwie istniejących terenów zainwestowanych – zarówno w centralnej części wsi jak i w północno-wschodniej części, gdzie występuje historyczna osada kolejowa – obecnie o funkcjach mieszkaniowo-usługowych i produkcji rolno-leśnej. Skutki wynikające z planowanego zagospodarowania tego obszaru będą miały charakter zarówno pozytywny jak i negatywny. Wynikać to będzie z szeregu czynników, najczęściej o podłożu antropogenicznym. Niemniej jednak przyjęte w planie rozwiązania nie powinny spowodować pogorszenia stanu środowiska w odniesieniu do obecnych uwarunkowań tego miejsca.

Realizacja nowej zabudowy zapewne spowoduje wzrost emisji zanieczyszczeń do powietrza w okresie jesienno-zimowym. Źródłem całorocznej emisji zanieczyszczeń będzie ruch komunikacyjny. Realizacja ustaleń przyjętych w planie nie przyczyni się znacząco do wzrostu natężenia ruchu komunikacyjnego. Przyszły charakter miejscowości określić można jako podmiejski związany głównie z zabudową mieszkaniową, przyszłe nasilenie ruchu komunikacyjnego będzie w takim razie związane wyłącznie z dojazdami do miejsca zamieszkania lokalnej społeczności. Biorąc pod uwagę te dwa czynniki należy stwierdzić, że zabudowa możliwa do realizacji na podstawie zapisów planu może przyczynić się do wzrostu zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego pyłów zawieszonych, i zwiększenia tzw. niskiej emisji.

Realizacja dopuszczonej w planie zabudowy wiąże się ze zniszczeniem wierzchniej warstwy gleby i zmniejszeniem powierzchni przepuszczalnych dla wód opadowych, jednak przyjęte ograniczenia w zabudowie nie powinny dopuścić do zaburzenia naturalnej infiltracji na omawianym obszarze. Należy jednak zwrócić uwagę, że sieć kanalizacji sanitarnej i deszczowej, rozwinięta na obecnym poziomie i dostosowana do nowoczesnych potrzeb, jest w stanie zapewnić obsługi całej nowo realizowanej zabudowy, co może prowadzić do zanieczyszczenia gruntu i wód. Z uwagi na przyjęte w planie ograniczenia nie należy spodziewać się nowych funkcji generujących lub stwarzających zagrożenie ponadnormatywnym hałasem.

10.1.1. Oddziaływania bezpośrednie:

- produkcja ścieków komunalnych, bytowych i przemysłowych oraz odpadów;
- wzrost emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych związanych z zaopatrzeniem w ciepło i komunikacją kołową;
- zwiększenie powierzchni zabudowanych i utwardzonych,

10.1.2. Oddziaływania pośrednie:

- zwiększenie ilości spływów powierzchniowych z części nowo zabudowanych i nowo utwardzonych powierzchni terenu;
- emisja z silników spalinowych używanych w samochodach i innych urządzeniach używanych przez użytkowników planowanej zabudowy.

10.1.3. Oddziaływania wtórne:

- zanieczyszczenie powierzchni ziemi spowodowane opadami deszczu zanieczyszczonego pyłami i gazami pochodzącymi komunalnego i komunikacyjnego.

10.1.4. Oddziaływania skumulowane:

- brak.

10.1.5. Oddziaływania krótkoterminowe:

- prace budowlane związane z realizacją infrastruktury i budynków.

10.1.6 Oddziaływania średnioterminowe:

- brak.

10.1.7 Oddziaływania długoterminowe:

- zanieczyszczenie gleb związane z wprowadzaniem nawozów i związków chemicznych zanieczyszczających gleby;
- emisja zanieczyszczeń do atmosfery.

10.1.8. Oddziaływania stałe:

- proporcjonalny do skali realizacji nowej zabudowy wzrost natężenia ruchu komunikacyjnego;
- trwałe przekształcenie powierzchni terenu pod zabudowę i utwardzeniami.

10.1.9. Oddziaływania chwilowe:

- uciążliwości powodowane przez prace budowlane w trakcie realizacji zabudowy;

10.1.10. Oddziaływania pozytywne:

- regulacja w zakresie minimalnej powierzchni terenu biologicznie czynnego;
- wprowadzenie zakazu przekroczenia dopuszczalnych standardów jakości środowiska poza terenem, na którym jest prowadzona działalność;
- wprowadzenie ustaleń związanych z ochroną obszarów i obiektów zabytkowych;
- ochrona kompleksów leśnych;
- ochrona form ochrony przyrody przed znacząco negatywnym oddziaływaniem zamierzeń inwestycyjnych i podejmowanych przedsięwzięć.

10.1.11. Oddziaływania negatywne:

- częściowe ograniczenie retencji na skutek realizacji powierzchni utwardzonych i zabudowy;
- potencjalny wzrost produkcji ścieków komunalnych, bytowych i przemysłowych oraz odpadów;
- wzrost emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych związanych z zaopatrzeniem w ciepło.

10.2. Analiza i ocena oddziaływania na poszczególne elementy środowiska:

- **Różnorodność biologiczną** – oddziaływanie częściowo pozytywne – plan zachowuje w obecnej funkcji obszary o wysokiej różnorodności biologicznej (tereny lasów), które stanowią mogą środowisko życia wielu gatunków flory i drobnej fauny, jak również chroni zadrzewienia oraz szpalery drzew.
- **Ludzi** – brak znacznego oddziaływania – warunki i jakość życia mieszkańców na obszarach opracowania oraz w jego sąsiedztwie nie ulegną zmianie.
- **Zwierzęta i rośliny** – oddziaływanie częściowo negatywne – zainwestowanie terenów rolniczych i leśnych ograniczy środowisko życia występującym tam nielicznie pod względem gatunkowym roślinom i zwierzętom.
- **Wodę** – brak znacznego oddziaływania – zwiększenie powierzchni nieprzepuszczalnej wpłynie na wzrost ilości odprowadzanej do kanalizacji wody. Wpływ przekształceń terenów na zmianę lokalnych warunków wodnych zależny będzie od skali przedsięwzięcia oraz intensywności inwestycyjnej. Działalność rolnicza wciąż może powodować przedostawanie się zanieczyszczeń do wód podziemnych. Wprowadzone zapisy dotyczące przechwytywania wód opadowych w granicach działki przyczyni się do zmniejszenia zjawiska suszy oraz pozytywnie wpłynie na glebę oraz roślinność.
- **Powietrze** – brak znacznego oddziaływania – nowe inwestycje i nowi użytkownicy nie spowodują znacznego wzrostu emisji zanieczyszczeń do powietrza, ustalenia planu miejscowego odnoszą się w tym zakresie do przepisów odrębnych.
- **Powierzchnię ziemi** – brak znacznego oddziaływania – powierzchnia ziemi może ulec przekształceniom i częściowemu utwardzeniu w wyniku realizacji zabudowy, urządzeń infrastruktury komunikacyjnej i technicznej. Wprowadzone zapisy dotyczące przechwytywania wód opadowych w granicach działki przyczyni się do zmniejszenia zjawiska suszy oraz pozytywnie wpłynie na glebę oraz roślinność.

- **Krajobraz** - oddziaływanie o lokalnej skali – krajobraz ulegnie częściowemu przekształceniu na skutek realizacji zabudowy, jednak przyjęte ograniczenia gabarytów zabudowy, wskaźników i parametrów zainwestowania działki chronią przed konkurowaniem z wartościowymi elementami krajobrazu, jednocześnie eksponując istniejące wartościowe elementy krajobrazu kulturowego i dziedzictwa; plan wyznacza punkty i ciągi widokowe, osie kompozycyjne i punkty szczególne;
- **Klimat** – oddziaływanie pozytywne - brak znaczącego oddziaływania na składowe klimatu na skutek realizacji planowanej zabudowy.
- **Zasoby naturalne** – brak oddziaływania - na obszarach objętym opracowaniem nie występują aktywne oraz eksploatowane złoża surowców; tereny leśne zachowują swoje przeznaczenie.
- **Zabytki i dobra materialne** – oddziaływania pozytywne – projekt miejscowego planu zawiera szereg ustaleń chroniących zabytki.

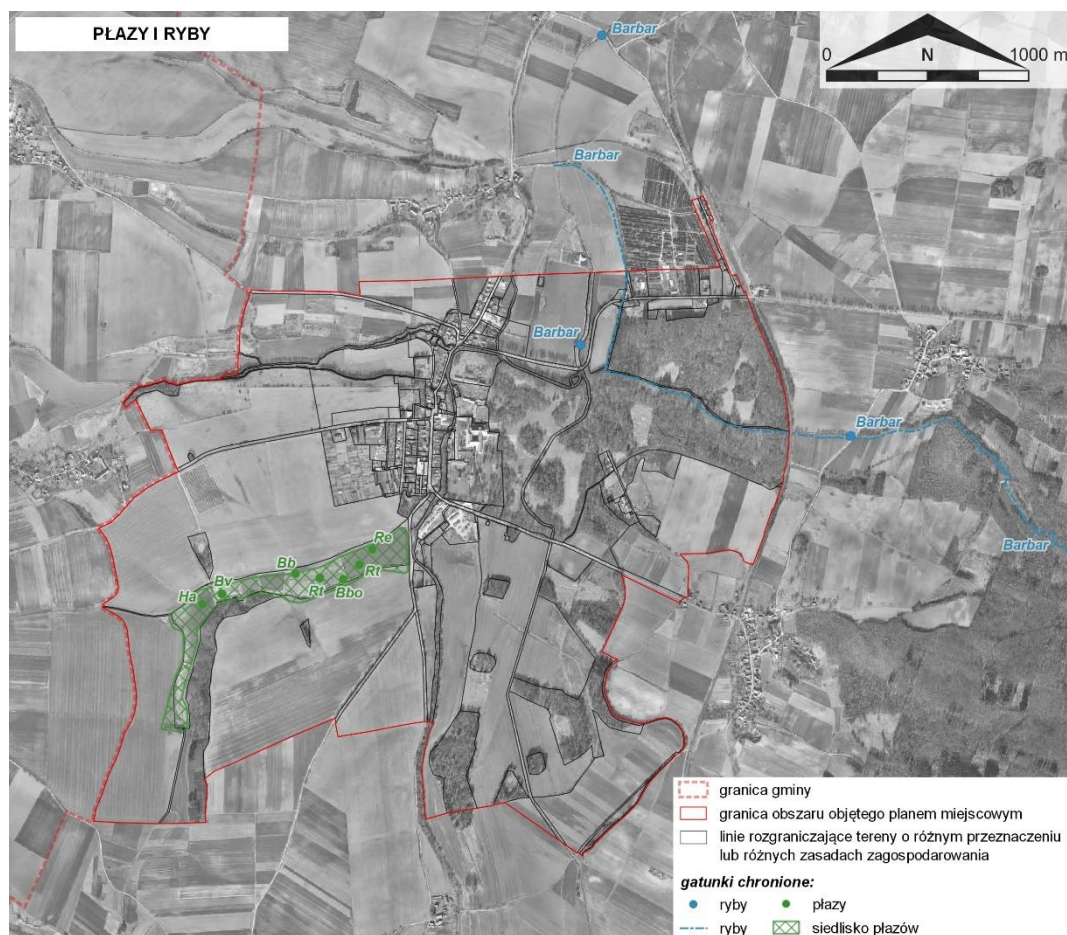
11. Ocena skutków dla istniejących form ochrony przyrody oraz innych obszarów chronionych

W projekcie wprowadzono ograniczenia dotyczące lokalizacji inwestycji – prowadzona działalność nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, zgodnie z przepisami odrębnymi. W poniższych podrozdziałach poddano analizie oddziaływania na środowisko ustaleń projektowych planu miejscowego na gatunki płazów, ryb, owadów, ptaków i ssaków. Analiza ta nie uwzględnia jednak zakresu omówionego w ostatnim podrozdziale w zakresie oddziaływania projektowanego zbiornika wodnego na południu obrębu Henryków, gdzie zweryfikowano możliwe oddziaływania i wpływ ewentualnej inwestycji na stosunki wodne. Nie zinwentaryzowano występowania innych gatunków chronionych niż te, które wymieniono w poniższych podrozdziałach. Nie oznacza to jednak możliwości ich występowania na obszarze objętym analizą.

11.1. Ocena skutków dla zinwentaryzowanych gatunków płazów i ryb

W granicach obszaru objętego planem zidentyfikowano występowanie gatunków płazów i ryb – jak na Rysunku 3. W zakresie ryb występuje tutaj śliz, które swoje stanowiska ma w ramach wydzielonych liniami rozgraniczającymi tereny śródlądowych wód powierzchniowych (WSc) obejmujące rzekę Oławę i jej dopływy. Projekt planu miejscowego w ramach obszaru występowania tego gatunku respektuje istniejące zagospodarowanie i wprowadza przeznaczenia umożliwiające dalsze bytowanie gatunku, dlatego też ocenia się, że rozwiązania projektowe w tym zakresie oraz zapisy uchwały nie będą znacząco negatywnie oddziaływać na środowisko w powyższym zakresie.

Ponadto, na terenie 2WSz obejmujący ciąg stawów henrykowskich, zidentyfikowano występowanie gatunków takich jak: ropucha szara, kumak nizinny, ropucha zielona, rzekotka drzewna, żaba wodna, żaba trawna. Projekt planu miejscowego w zakresie występowania tych gatunków, ale także i bezpośrednim sąsiedztwie wprowadza tam przeznaczenia i zasady zagospodarowania zgodne z obecnym użytkowaniem terenu, są to tereny śródlądowych wód powierzchniowych – zbiornik wodny (WSz), a w sąsiedztwie stawów tereny rolnicze (R) i leśne (ZL). Zarówno na terenach WSz, jak również R i ZL wprowadzono zakaz zabudowy. Na terenie 2WSz (w sąsiedztwie północnej części 15ZL) zlokalizowany jest istniejący budynek. Zgodnie z zapisami planu oraz art. 35 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, budynek ten może być dalej użytkowany w dotychczasowy sposób. W świetle braku ingerencji planu miejscowego w biologię siedliska przyrodniczego i stanowisk płazów o ograniczonym zasięgu żerowania oraz szczegółowych zapisów planu dot. ochrony środowiska ocenia się, że plan miejscowy nie wpłynie znacząco negatywnie na środowisko w omawianym zakresie.

Rysunek 3. Rozmieszczenie chronionych gatunków płazów i ryb względem obszaru objętego planem miejscowym

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Inwentaryzacji Przyrodniczej Województwa Dolnośląskiego.

Miasto i Gmina Ziębice – EkoPrzestrzeń, 2008 r.

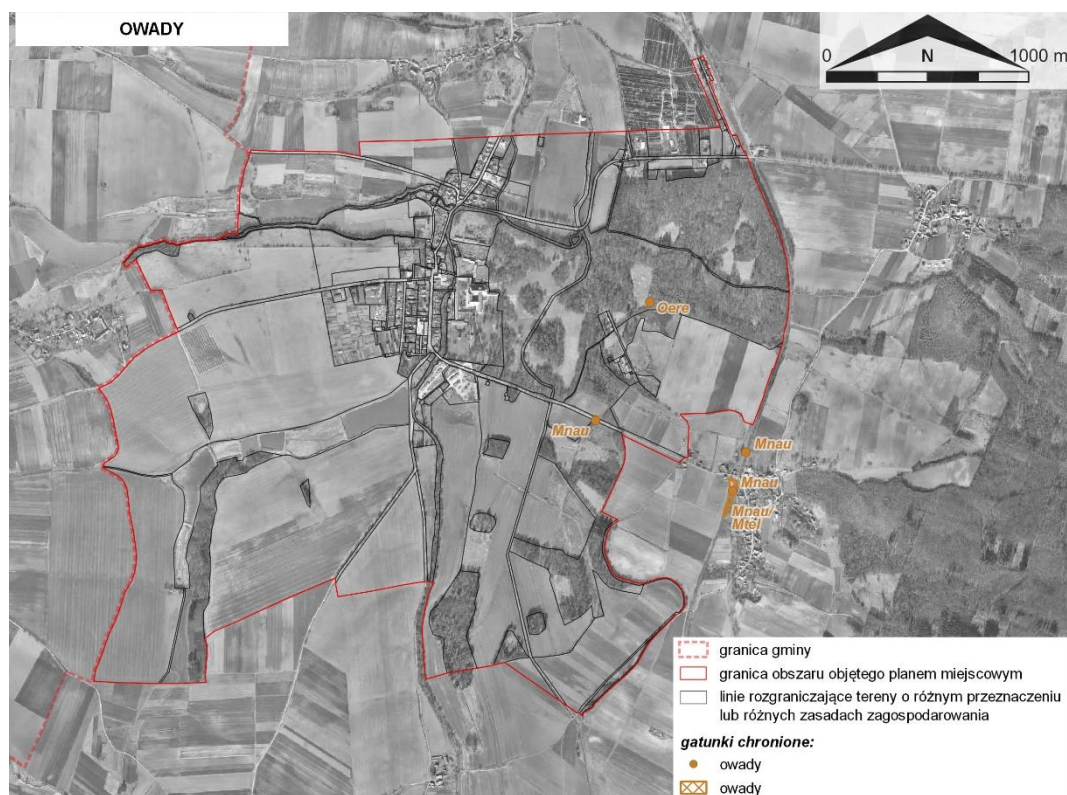
Adnotacja: Barbar – śliz *Barbatula barbatula*, Bb – ropucha szara *Bufo bufo*, Bbo – kumak nizinny *Bombina bombina*, Bv – ropucha zielona *Bufo viridis*, Ha – rzekotka drzewna *Hyla arborea*, Re – żaba wodna *Rana esculenta kl.*, Rt – żaba trawna *Rana temporaria*

11.2. Ocena skutków dla zinwentaryzowanych gatunków owadów

W granicach obszaru objętego planem zidentyfikowano występowanie gatunków owadów – jak na Rysunku 4. Pomiędzy terenami 10ZL, 1KDG i 1R/PP zinwentaryzowano występowanie modraszka *nausitous*. Planowany teren nie ingeruje w obszar występowania chronionego gatunku, plan nie zmienia również występowania istniejących zadrzewień oraz zakrzaczeń przydrożnych, które mogą stanowić potencjalne miejsce występowania modraszków. „Modraszek *nausitous* jest gatunkiem higrofilnym, spotykanym najczęściej na łąkach trzęślicowych Molinion, a czasem również suchszych łąkach Arrhenaterion oraz w zbiorowiskach ziołoroślowych Filipendulo-geranietum, będących stadiami sukcesji łąk. Warunkiem jest występowanie w odpowiedniej ilości inicjalnej rośliny żywicielskiej oraz mrówek gospodarzy.”⁶ Zachodnia część tego obszaru (1R/Pp) użytkowana jest obecnie rolniczo, natomiast teren 10ZL obejmuje zarówno istniejące zadrzewienia jak i łąki na użytku leśnym. Przy granicy z terenem 1KDG funkcjonują bujne zarośla. Wskazane tereny wyłączone są z możliwości zabudowy, a ustalenia planu wskazują, że zamierzenia inwestycyjne i prowadzona działalność nie mogą stanowić zagrożenia wystąpienia znacząco negatywnych oddziaływań na istniejące siedliska przyrodnicze lub stanowiska roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną

⁶ Opracowanie zbiorowe pod redakcją Małgorzaty Makomaskiej-Juchniewicz i Pauliny Baran, *Monitoring gatunków zwierząt. Przewodnik metodyczny część druga*, Warszawa 2012, s. 182-183

gatunkową. W świetle braku ingerencji planu miejscowego w biologię siedliska przyrodniczego modraszka oraz szczegółowych zapisów planu dot. ochrony środowiska ocenia się, że plan miejscowy nie wpłynie znacząco negatywnie na środowisko w omawianym zakresie.

Rysunek 4. Rozmieszczenie chronionych gatunków owadów względem obszaru objętego planem miejscowym

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Inwentaryzacji Przyrodniczej Województwa Dolnośląskiego.

Miasto i Gmina Ziębice – EkoPrzestrzeń, 2008 r.

Adnotacja: Mnau – modraszek nausitous *Maculinea nausithos*, Mtel – modraszek telejus *Maculinea teleius*, Oere – pachnica dębowa *Osmoderma eremita*.

Ponadto, w ramach terenu III-2ZP zinwentaryzowano występowanie pachnicy dębowej. „Optymalne siedliska pachnicy dębowej są typowe dla dwóch krańców spektrum antropogenicznych przekształceń naszych rodzimych ekosystemów: z jednej strony są to lasy naturalne bogate w wiekowe drzewa liściaste i luki powstałe na skutek rozpadu drzewostanu, a z drugiej strony – krajobrazy kulturowe o odpowiednio wysokim zagęszczeniu zadrzewień. Przyczyną takiego wzorca występowania gatunku jest preferowanie dużych, dziuplastych drzew rosnących w dobrze nasłonecznionych miejscach. (...) Głównym miejscem występowania pachnicy w Polsce są krajobrazy kulturowe – przede wszystkim zadrzewienia przydrożne, ale także parki i cmentarze, sady, zadrzewienia w obrębie łąk i pastwisk. W Polsce północnej przeszło 90% zasiedlonych drzew rośnie w alejach i szpalerach przydrożnych.”⁷ W ramach ustaleń planu wprowadzono:

- teren zieleni urządzonej (ZP) zgodny z obecnym użytkowaniem i zagospodarowaniem,
- zakaz zabudowy z wyłączeniem obiektów małej architektury i wiat, dla których maksymalna wysokość nie może być większa niż 4 m, a powierzchnia biologicznie czynna musi zajmować co najmniej 90%,
- nakaz zachowania istniejących drzew, uzupełnienia lub wprowadzenia nowych zadrzewień,

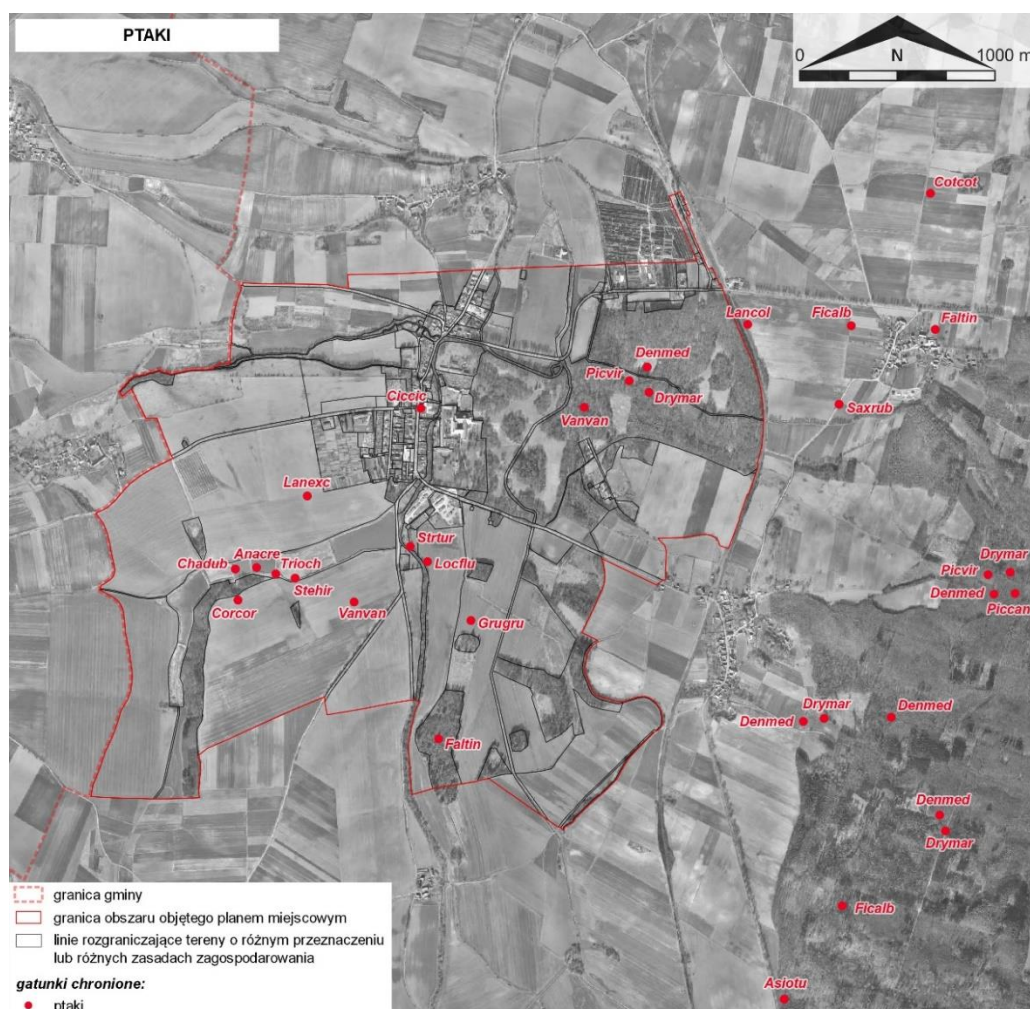
⁷ Opracowanie zbiorowe pod redakcją Małgorzaty Makomaskiej-Juchniewicz, Monitoring gatunków zwierząt. Przewodnik metodyczny część pierwsza, Warszawa 2010, s. 94

- ustalenie, że zamierzenia inwestycyjne i prowadzona działalność nie mogą stanowić zagrożenia wystąpienia znacząco negatywnych oddziaływań na istniejące siedliska przyrodnicze lub stanowiska roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową.

Zważając na biologię gatunku i wymagania siedliskowe, należy stwierdzić, że projekt planu miejscowego respektuje zasady ochrony środowiska przyrodniczego w zakresie występowania pachnicy dębowej. Zapisy projektu planu umożliwiają zachowanie stanowiska w nienaruszonym stanie, nawet w przypadku możliwości usytuowania na terenie parku obiektów małej architektury czy wiat rekreacyjnych. W świetle braku ingerencji planu miejscowego w biologię siedliska przyrodniczego pachnicy dębowej oraz szczegółowych zapisów planu dot. ochrony środowiska ocenia się, że plan miejscowy nie wpłynie znacząco negatywnie na środowisko w omawianym zakresie.

11.3. Ocena skutków dla zinwentaryzowanych gatunków ptaków

W granicach obszaru objętego planem i jego bezpośrednim sąsiedztwie zidentyfikowano występowanie gatunków ptaków – jak na Rysunku 5.

Rysunek 5. Rozmieszczenie chronionych gatunków ptaków względem obszaru objętego planem miejscowym

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Inwentaryzacji Przyrodniczej Województwa Dolnośląskiego.

Miasto i Gmina Ziębice – EkoPrzestrzeń, 2008 r.

Adnotacja: Anacre – cyraneczka *Anas crecca*, Asiotu – uszatka *Asio otus*, Chadub – sieweczka rzeczna *Charadrius dubius*, Ciccic – bocian biały *Ciconia ciconia*, Corcor – kruk *Corvus corax*, Cotcot – przepiórka *Coturnix coturnix*, Denmed – dzięcioł średni *Dendrocopos medius*, Drymar – dzięcioł czarny *Dryocopus martius*, Faltin – pustułka *Falco tinnunculus*, Ficalb – muchołówka białoszysza *Ficedula albicollis*, Grugru – turaw *Grus grus*, Lancol – gąsiorek *Lanius collurio*, Lanexc – srokosz *Lanius excubitor*, Locflu – strumieniówka *Lacustella fluviatilis*, Piccan – dzięcioł zielonosiwy *Picus canus*, Picvir – dzięcioł zielony *Picus viridis*, Saxrub – kłdkawka *Saxicola rubicola*, Stehir – rybitwa rzeczna *Sterna hirundo*, Strtur – turkawka *Streptopelia turtur*, Trioch – samotnik *Tringa ochropus*, Vanvan – czajka *Vanellus vanellus*.

Na terenie parku henrykowskiego (III-2ZP i III-4ZP) zinwentaryzowano występowanie dzięcioła średniego, dzięcioła czarnego, dzięcioła zielonego i czajki. W ramach ustaleń planu na tych terenach wprowadzono:

- teren zieleni urządzonej (ZP) zgodny z obecnym użytkowaniem i zagospodarowaniem,
- zakaz zabudowy z wyłączeniem obiektów małej architektury i wiat, dla których maksymalna wysokość nie może być większa niż 4 m, a powierzchnia biologicznie czynna musi zajmować co najmniej 90%,
- nakaz zachowania istniejących drzew, uzupełnienia lub wprowadzenia nowych zadrzewień,
- ustalenie, że zamierzenia inwestycyjne i prowadzona działalność nie mogą stanowić zagrożenia wystąpienia znacząco negatywnych oddziaływań na istniejące siedliska przyrodnicze lub stanowiska roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową.

W świetle powyższego, projekt planu miejscowego respektuje istniejące zasady zagospodarowania oraz chroni środowisko przyrodnicze przed ekspansją przestrzenną zabudowy narażającej stanowiska ptaków. Dlatego też ocenia się, że ustalenia projektu planu nie będą znacząco negatywnie oddziaływać na środowisko w zakresie powyższych gatunków.

W na terenie II-1MW/MN/U zinwentaryzowano występowanie stanowiska bociana białego. Gniazdo jest zlokalizowane na kominie. Projekt planu nie ingeruje w stanowisko gatunku. Zapisy planu wprowadzają szereg uwarunkowań konserwatorskich chroniących historyczną tkankę budowlaną, a w korelacji z zapisami projektu planu z zakresu ochrony środowiska oraz biologią gatunku i wymaganiami siedliskowymi bociana białego wprowadzają niezbędną ochronę w analizowanym zakresie, a w efekcie nie będą znacząco negatywnie oddziaływać na środowisko.

Na terenie 13R zinwentaryzowano stanowisko srokosza, na terenie 2WSz stanowiska cyrancelki, sieweczki rzecznej, samotnika i rybitwy rzecznej, na terenie 7R stanowiska kruka i czajki, na terenie 15R stanowisko turawa, a na terenie 4ZL pustulki. Stanowiska są zlokalizowane z dala od istniejącej zabudowy, projekt planu wprowadza tam zakazy zabudowy i respektuje istniejące formy zagospodarowania, dlatego też ocenia się, że ustalenia planu nie będą znacząco negatywnie oddziaływać na środowisko.

Na terenie 15R występuje także stanowisko strumieniówki. Zlokalizowane jest w sąsiedztwie terenu 8WSc, planowanego terenu 11RO (sady i ogrody) z zakazem zabudowy oraz terenu VI-3MN/U. Teren RO stanowi bufor oddalający stanowisko od planowanych inwestycji mieszkaniowych. Dodatkowym aspektem jest także występowanie stanowiska po przeciwnej niż zabudowa stronie wału przeciwpowodziowego. Strumieniówka zasiedla gęsto porośnięte tereny wzdłuż rzek i strumieni, a terytorium gniazdowe zwykle nie przekracza 50 m od gniazda. Projekt planu miejscowego nie narusza obecnego zagospodarowania wokół stanowiska, a ponadto wprowadza ustalenia szczegółowe w zakresie ochrony środowiska, zatem nie ocenia się możliwości występowania znacząco negatywnych oddziaływań na środowisko w analizowanym zakresie.

Na granicy terenów VI-RU/RM (pod zabudowę) i 10RO (z zakazem zabudowy) występuje stanowisko turkawki. Teren RU/RM – obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, ogrodniczych lub zabudowy zagrodowej jest terenem przeznaczonym pod zabudowę już w dotychczas obowiązującym planie miejscowym z 2011 r. Biotopem turkawki są w szczególności rzadkie lasy, młodniki, czy suche obszary dolin rzecznych, lasy zamknięte, sady i ogrody, gdzie budują swoje gniazda. W toku prowadzenia procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko ustalono, że dotychczasowe przeznaczenie terenu w planie z 2011 r. może skutkować naruszeniem stanowiska turkawki, dlatego też w projekcie planu miejscowego wprowadzono niezbędne modyfikacje i zakres terenu RU/RM zmniejszono na rzecz terenów RO (sady i ogrody z zakazem zabudowy). Zważając na przyjęte rozwiązania projektowe i zapisy uchwały, zakres występowania stanowiska oraz cechy biologiczne gatunku występującego na obszarach zarośli, sadów i ogrodów, uznaje się, że projekt planu miejscowego po modyfikacjach projektowych nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na środowisko w omawianym zakresie.

W bezpośrednim sąsiedztwie obszaru objętego planem występuje również stanowisko gąsiora – w sąsiedztwie parku henrykowskiego, po wschodniej stronie torów kolejowych. „Zasiedla głównie otwarty krajobraz rolniczy o mozaikowatej strukturze, wykorzystując różnego rodzaju formacje krzewiaste (szczególnie chętnie cierniste na terenach silnie nasłonecznionych) i drzewiaste. Zasiedla pola z rozrzuconymi kępami drzew i krzewów na miedzach, nad rowami i wzdłuż polnych dróg, nad drobnymi ciekami i zbiornikami wodnymi, zakrzaczone łąki i pastwiska, zarastające murawy napiaskowe, zadrzewienia śródpolne, ugory, nieużytki i tereny ruderalne, nasłonecznione zbocza (w tym murawy kserotermiczne) i nasypy, sady, duże ogrody i uprawy porzeczek, żywopłoty (za Dombrowski i in. 2000, Kuźniak i Tryjanowski 2003, Kuźniak 2004, 2007).”⁸ „Przeciętnie przyjmuje się, że wielkość terytorium ma 1,5 ha i jest ono jednocześnie obszarem żerowiskowym (Goławski i Kuźniak 2009)”⁹ Zważając na powyższe uwarunkowania siedliskowe, jak również ustalenia planu (teren zieleni urządzonej – III-4ZP) w zakresie terytorium funkcjonowania gatunku, ocenia się, że ustalenia planu nie wpłyną znacząco negatywnie na środowisko w omawianym zakresie.

W dalszym sąsiedztwie planu zinwentaryzowano również inne gatunki ptaków. Zważając jednak na terytorium siedliskowe gatunków oraz znaczne oddalenie stanowisk od granic obszaru objętego planem, ocenia się, że zapisy projektu nie będą znacząco negatywnie oddziaływać na środowisko na te stanowiska.

11.4. Ocena skutków dla zinwentaryzowanych gatunków ssaków

W granicach obszaru objętego planem i jego bezpośrednim sąsiedztwie zidentyfikowano występowanie gatunków ssaków – jak na Rysunku 6. Na istniejących terenach zabudowy występują gatunki nietoperzy: nocek orzęsiony, gacek brunatny, karlik malutki oraz nocek duży. Występują one na terenach istniejącego zainwestowania, które upodobały sobie obiekty o cechach spełniających ich wymagania siedliskowe – zarówno dotyczące schronienia letniego, zimowego, miejsca rojenia oraz żerowiska. Projekt planu zachowuje istniejącą tkankę zabudowy, na której występują stanowiska schronień nietoperzy, a obszary żerowisk typowych (tereny zadrzewione o niskim runie i rzadkim podszyciu, czy nawet tereny zabudowań gospodarczych) są zachowane na mocy ustaleń planu. Ocenia się zatem, że ustalenia planu, jak również wytyczne uchwały w zakresie ochrony gatunków zwierząt pozwalają na dostateczną ochronę środowiska w omawianym zakresie i nie będą powodować znacząco negatywnych oddziaływań.

Na terenie parku henrykowskiego zinwentaryzowano również występowanie jeża zachodniego, popielicy i wydry. Obecne zapisy planu nie wprowadzają zmian w środowisku naturalnym na obszarze parku. Chronią istniejące zadrzewienia, gatunki zwierząt oraz respektują układ hydrograficzny. Dopuszczenie obiektów małej architektury i wiat nie będzie inwestycjami wielkoskalowymi ze względu na przyjęty parametr wysokości i powierzchni biologicznie czynnej. Ocenia się zatem, że na skutek realizacji ustaleń planu nie zajdą oddziaływania na składowe środowiska w zakresie powyższych gatunków, a zatem nie będą na nie oddziaływać znacząco negatywnie.

W dalszym sąsiedztwie projektu planu występują także stanowiska jeża, popielicy, norka orzęsionego i mroczka późnego. Zważając jednak na znaczne odległości stanowisk od obszaru objętego planem, jak również istniejące strefy buforowe poprzez tereny rolne, leśne i parkowe należy uznać, że nie wystąpią znacząco negatywne oddziaływania na gatunki chronione w związku z realizacją ustaleń planu.

⁸ Opracowanie zbiorowe pod redakcją Doroty Zawadzkiej, Michała Ciacha, Tomasza Figarskiego, Łukasza Kajtocha i Łukasza Rejta, Materiały do wyznaczania i określania stanu zachowania siedlisk ptasich w obszarach specjalnej ochrony ptaków Natura 2000, Warszawa 2013, s. 109

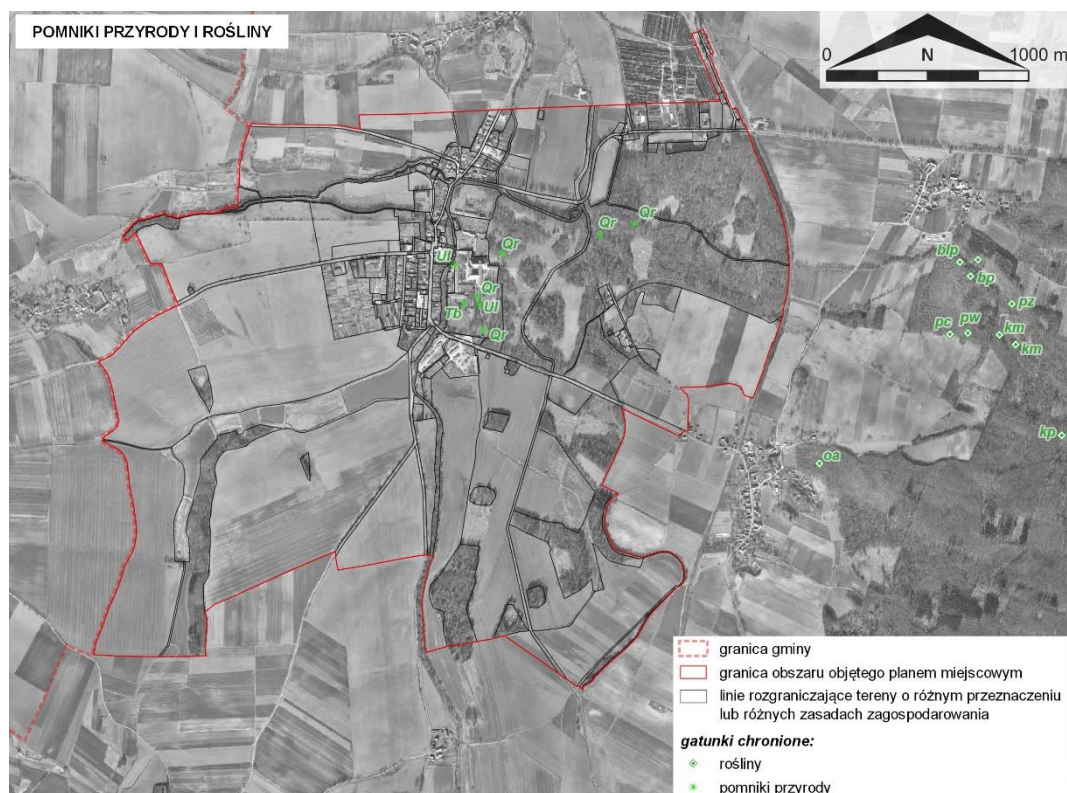
⁹ Ibidem, s. 108

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Inwentaryzacji Przyrodniczej Województwa Dolnośląskiego.

Adnotacja: Esp – jeź zachodni *Erinaceus europaeus*, Esr – mroczek późny *Eptesicus serotinus*, Gg – popielica *Glis glis*, Ll – wydra *Lutra lutra*, Men – nocek orzęsiony *Myotis emarginatus*, Mmo – nocek duży *Myotis myotis*, Par – gacek brunatny *Plecotus auritus*, Pp – karlik malutki *Pipistrellus pipistrellus*.

W granicach obszaru objętego planem i jego bezpośrednim sąsiedztwie zidentyfikowano występowanie gatunków roślin – jak na Rysunku 7. W granicach projektu planu nie ma zlokalizowanych siedlisk i stanowisk przyrodniczych objętych ochroną gatunkową roślin. W ramach terenów leśnych na Obszarze Chronionego Krajobrazu „Wzgórza Niemczańsko-Strzelińskie” występują wskazane na rysunku 7 gatunki chronione. Odległość planu od tych gatunków jest znacząca, dlatego też nie ocenia się oddziaływania planu na te stanowiska.

- 33 -

Rysunek 7. Rozmieszczenie chronionych gatunków roślin względem obszaru objętego planem miejscowym

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Inwentaryzacji Przyrodniczej Województwa Dolnośląskiego.

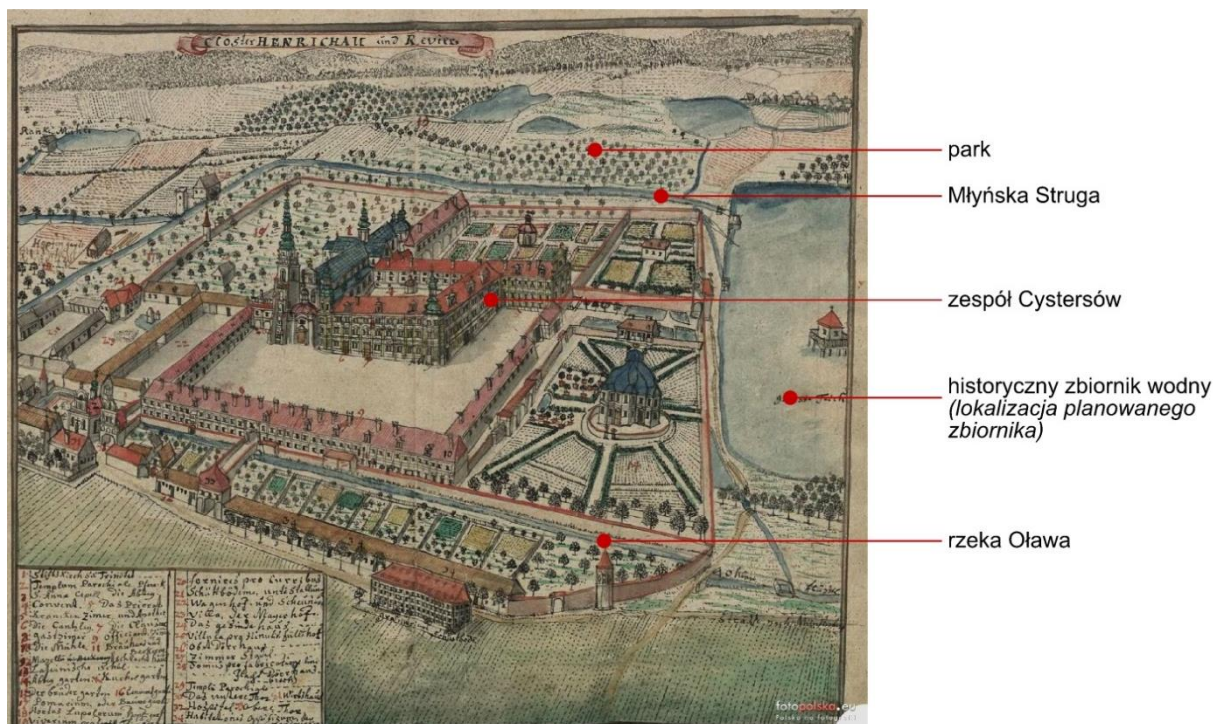
Miasto i Gmina Ziębice – EkoPrzestrzeń, 2008 r.

Adnotacja: blp – bluszcz pospolity *Hedera helix*, bp – barwinek pospolity *Vinca minor*, km – konwalia majowa *Convallaria majalis*, kp – kopuś pospolity *Asarum europaeum*, oa – obrazki alpejskie *Arum alpinum*, pc – porzeczka czarna *Ribes nigrum*, pw – pierwiosnek wyniosły *Primula elatior*, pz – paprotka zwyczajna *Polypodium vulgare*, Qr – dąb szypułkowy *Quercus robur*, Ul – wiąz szypułkowy *Ulmus laevis*, Tb – cis pospolity *Taxus baccata*.

11.6. Ocena skutków przyrodniczych wobec planowanego zbiornika wodnego

W granicach obszaru objętego planem wprowadzono tereny rolnicze lub urządzeń przeciwpowodziowych, oznaczone symbolami 1R/Pp, 2R/ Pp, 3R/ Pp i VI-1R/ Pp. Obszar ten zlokalizowany jest w sąsiedztwie obszaru Natura 2000 Wzgórza Strzebińskie. Projekt planu miejscowego na tych terenach dopuszcza szereg przeznaczeń rolniczych (uprawy rolne, łąki, sady, pastwiska, ogrody), jak również stawy hodowlane, zadrzewienia i zalesienia, drogi dojazdowe do gruntów rolnych oraz urządzenia przeciwpowodziowe i melioracji wodnej, w tym suche zbiorniki przeciwpowodziowe. W przypadku terenu VI-1R/ Pp dopuszczono także budynki gospodarcze, które obecnie występują w terenie. Na tych obszarach zakazuje się przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, a w ramach terenu VI-1R/ Pp w związku z dopuszczeniem istniejącej zabudowy także przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. W efekcie ustaleń planu może zostać zrealizowana nowa inwestycja polegająca na budowie suchego zbiornika przeciwpowodziowego. W tym sensie przedsięwzięcia inwestycyjne mogą działać miejscowo, a teren w czasie niezagrożonym powodzią będzie użytkowany w dotychczasowy sposób.

Wpisanie w projekt studium niniejszego kierunku rozwoju wiąże się z uwarunkowaniami historycznymi, które na podstawie archiwalnej dokumentacji jednoznacznie wskazują występowanie w tym miejscu zbiornika powiązanego z opactwem cystersów – jak na rysunku 8.

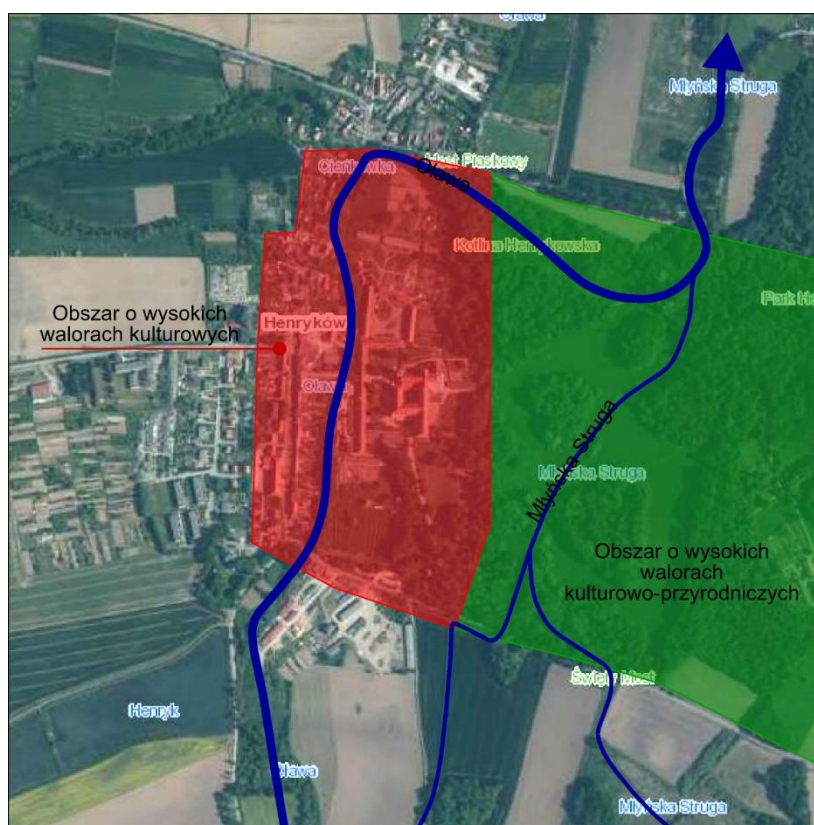
Rysunek 8: Sytuacja kulturowo-przyrodnicza miejscowości Henryków

Źródło: Opracowanie własne na podstawie materiałów historycznych

Zbiornik planowany jest powyżej obszaru Natura 2000 Wzgórza Strzebińskie. W terytorialnym zakresie planowanego zbiornika nie występują zinwentaryzowane stanowiska roślin, które objęte są szczególnymi formami ochrony, natomiast w jego obrębie występuje stanowisko żurawia (*grus grus*). Gatunek ten występował w całej Europie, jednak osuszanie podmokłych lasów spowodowało zniszczenie wielu łęgów. Występuje głównie na terenie rozległych bagien, jezior lub starorzeczy, a żeruje na łąkach i polach uprawnych, jednak zdarzają się również jego łęgowskie w wilgotnych obniżeniach terenu, np. olsach, torfowiskach wysokich i niskich, zalewanych łąkach i pastwiskach, w strefach przybrzeżnych i coraz częściej w rowach między polami. Należy zatem stwierdzić, że realizacja planowanego zbiornika wodnego jednoznacznie nie wpłynie negatywnie na stanowisko występowania żurawia i nie wpłynie na ograniczenie terytorium żerowania tego gatunku, gdyż jest ono bardzo rozległe i na obszarach rolniczych może dochodzić do 120 ha. W bezpośrednim sąsiedztwie planowanego zbiornika występują również zinwentaryzowane stanowiska pustułki zwyczajnej (*Falco tinnunculus*) oraz Strumieniówki (*Locustella fluviatilis*). Występowanie Strumieniówki rozpowszechnione jest na terenach niżu, jednak najczęściej identyfikuje się jej występowanie w dolinach rzecznych oraz na zalesionych obszarach bagiennych. Stanowisko występujące w Henrykowie znajduje bezpośrednio koło koryta rzeki Oławy i w odległości ok. 150 metrów od planowanego zbiornika. Natomiast pustułka występuje głównie w okolicach zadrzewień śródpolnych z kępami wysokich drzew, głównie sosen, obrzeż rozległych lasów wśród pól i łąk, szpalerów, oraz w górach w okolicach skał z porębami leśnymi. Bardzo często w okolicach bezleśnych, rolnych i terenach zurbanizowanych. Stanowisko Pustułki występujące w Henrykowie znajduje się 180 metrów od koryta rzeki Oławy i w odległości ok. 150 metrów od planowanego zbiornika. W związku z powyższym, omawiane gatunki posiadają wysokie zdolności adaptacyjne, jak również okresowe zalewania obszaru nie grożą zniszczeniu stanowisk.

Jednocześnie istotnym jest sposób realizacji omawianego zbiornika. W ramach ustaleń planu wprowadzono możliwość realizacji suchego zbiornika, który ograniczy potencjalny zalew historycznie ważnych obiektów zlokalizowanych w Henrykowie.

Wpływ suchego zbiornika na środowisko może być zarówno pozytywny jak i negatywny, a jego szczegółowy wpływ na każdy komponent środowiska powinien być oceniony na etapie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Wśród potencjalnych szans należy szczególnie wyróżnić możliwość ekspansji przestrzennej istniejących już gatunków roślin i zwierząt, w szczególności tych, które wskazane zostały powyżej. Jako zagrożenia należy wskazać możliwość zmiany stosunków wodnych w sytuacji nieracjonalnego korzystania z urządzeń hydrotechnicznych, tj. umyślnego zatrzymywania wody i retencjonowania jej, a tym samym ograniczania dopływu wód do niżej położonych terenów, w tym objętych formami ochrony przyrody. Współcześnie wskazuje się znaczenie zmniejszania wartości współczynników spływu powierzchniowego. Według prof. dr hab. inż. Artura Radecki-Pawlika istotna jest kwestia zatrzymywania i retencjonowania wód w miejscu jej spadku. Wskazać zatem należy potrzebę kreowania małych zbiorników wodnych i ich roli w przechwytywaniu wód i utrzymywaniu zwierciadła wód podziemnych na odpowiednim poziomie, tzn. takim, który umożliwi naturalną wegetację roślin i zwierząt w obrębie zlewni¹⁰. W związku z powyższym należy dążyć do racjonalnego ukształtowania i późniejszej realizacji zbiornika wodnego, który spełni wymogi ochrony środowiska w tym ochrony obszarów Natura 2000, jak również wymogi infrastruktury hydrotechnicznej umożliwiającej dalsze bytowanie w stanie nienaruszonym drzewostanu ze stanowiskami pachnicy dębowej oraz ze stanowiskami modraszka nausitous.

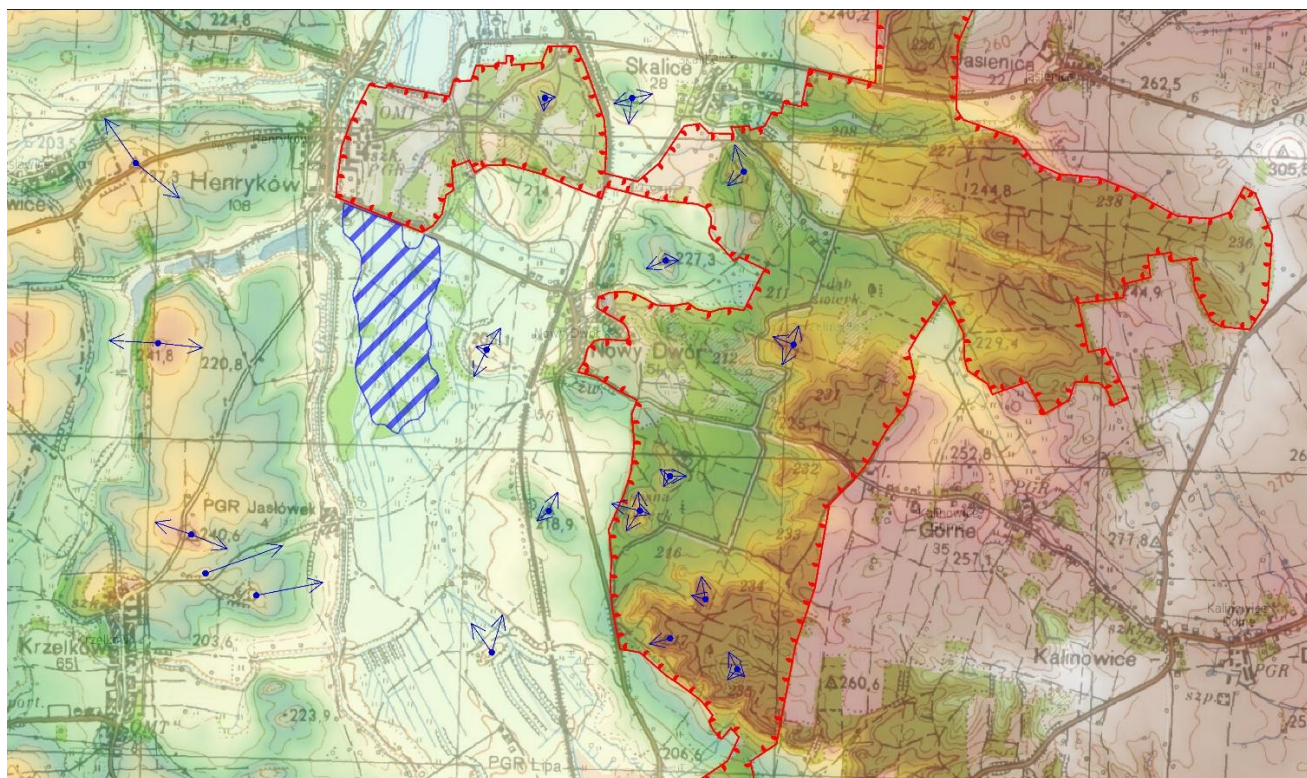

Rysunek 9: Sytuacja kulturowo-przyrodnicza miejscowości Henryków

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ortofotomapy geoportalu krajowego

W związku z realizacją projektowanego zbiornika, do zmian może dojść w systemie wodnym poniżej zbiornika. W tym celu analizuje się istniejące uwarunkowania hydrograficzne:

¹⁰ Prof. dr hab. inż. Artur Radecki-Pawlik „Małe zbiorniki wodne – ważny element środowiska naturalnego”.

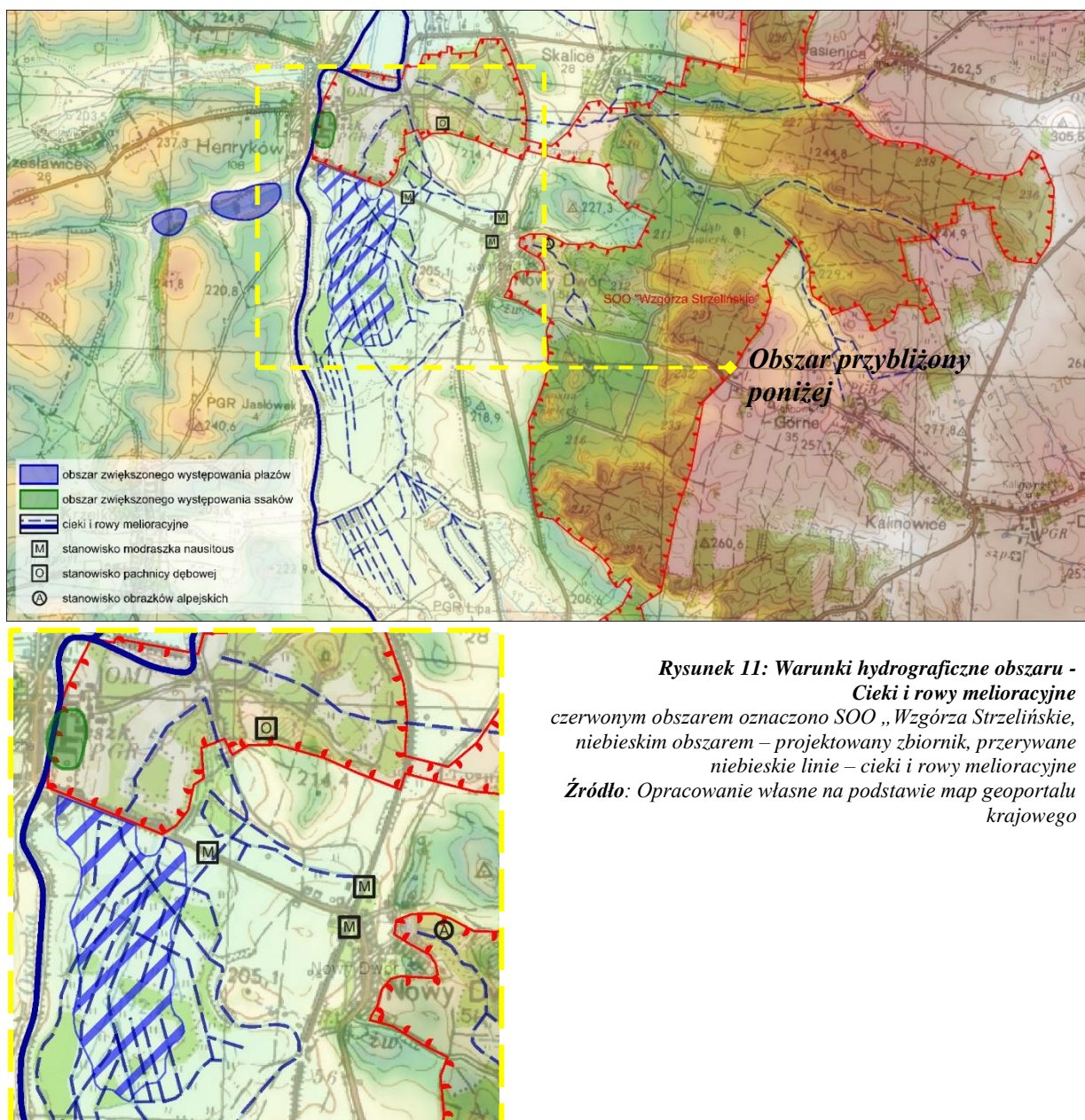
Rysunek 10: Spływ powierzchniowy względem otoczenia projektowanego zbiornika i SOO „Wzgórza Strzebińskie” na tle hipsometrii

czerwoną obwiednią oznaczono SOO „Wzgórza Strzebińskie, niebieskim obszarem – projektowany zbiornik w zarysie historycznym, natomiast punktami - przewyższenia i szczyty, a strzałkami kierunki spływu powierzchniowego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie map geoportalu krajowego

Obszar projektowanego zbiornika znajduje się na wysokości ok. 192 m n.p.m. i jest jednym z najniższych położonych obszarów w okolicy, w związku z czym stanowi naturalne miejsce gromadzenia się wód spływających z lokalnych przewyższeń. Jak wskazano na rysunku 10 – dominująca część spływu powierzchniowego przebiega w kierunku rzeki Oławy, a co za tym idzie w teren projektowanego zbiornika. W topografii zauważalne jest szczególne przewyższenie terenów (wysokości wyższe położone od zbiornika o 10-30 m n.p.m.) na wschód od projektowanego zbiornika. Są to tereny leżące w SOO „Wzgórza Strzebińskie”. W związku z tym lokalizacja zbiornika nie będzie kolidowała z lokalnym przesiąkaniem wód opadowych w ramach obszaru Natura 2000. Wody opadowe z terenów wyżej położonych będą najpierw filtrowane na specjalnym obszarze ochrony, a dopiero następnie nadwyżki wodne będą spływały w kierunku zbiornika – sytuacja ta również ma miejsce obecnie. Częściowo też nadwyżki wód opadowych spływają w kierunku parku w Henrykowie, który posadowiony jest na tej samej wysokości, a miejscami do 2 m poniżej zbiornika.

Wpływ na SOO „Wzgórza Strzebińskie” może mieć długo utrzymujący się wysoki poziom wód w zbiorniku. W tym celu analizuje się występowanie istniejących cieków wodnych w obszarze oddziaływania zbiornika – jak na rysunku 11.

Rysunek 11: Warunki hydrograficzne obszaru - Cieki i rowy melioracyjne
 czerwonym obszarem oznaczono SOO „Wzgórza Strzebińskie,
 niebieskim obszarem – projektowany zbiornik, przerywane
 niebieskie linie – cieki i rowy melioracyjne
 Źródło: Opracowanie własne na podstawie map geoportalu krajowego

Z zamieszczonej powyżej analizy wynika, że obszar projektowanego zbiornika, jak i teren parku w Henrykowie są już obecnie miejscem wzmożonego występowania cieków wodnych i rowów melioracyjnych, w których gromadzi się woda, będąc jednocześnie naturalnie ukształtowanym obszarem do spływu powierzchniowego. W ramach wskazanych na Rysunku 11 cieków wodnych należy podkreślić występowanie Oławy (lewostronnego dopływu Odry) oraz Młyńskiej Strugi, jak również występowanie stawów i zbiorników wodnych, w szczególności staw Henryk i Karol, które wraz z projektowanym jako suchy zbiornik obszarem, stanowią kompleksowo zaplanowane tereny o wysokich walorach przyrodniczo-krajobrazowych. W ramach analizy nie wskazano znaczącego oddziaływania na obszar Parku w Henrykowie, jak i dalej położonych obszarów w SOO „Wzgórza Strzebińskie”. W szczególności realizacja projektowanego terenu jako zbiornika suchego ograniczy negatywny wpływ na warunki wodne, a czasowe zalewanie obszaru może mieć swój pozytywny skutek w okresach suszy atmosferycznej, glebowej i hydrologicznej. Występowanie dużej liczby cieków wodnych w omawianym obszarze uniemożliwia obniżenie zwierciadła wód podziemnych w ramach terenów Natura 2000, a tym samym nie dostrzega się możliwości wprowadzenia procedury wysychania drzew o wysokich wartościach przyrodniczych. W odwrotnej sytuacji – istnieje szansa podwyższenia poziomu zwierciadła wód podziemnych, a tym samym

częściowego rozkładu zadrzewień, w związku z powyższym postuluje się realizację projektowanego zbiornika jako zbiornika suchego, którego zasady zagospodarowania uszczegółowione zostaną na pozwolenia na realizację inwestycji wraz ze szczegółowym wpływem na każdy komponent środowiska ocenionym na etapie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

W odniesieniu do chronionego składu gatunkowego fauny i flory zlokalizowanego w bezpośrednim sąsiedztwie, a mogącego stanowić element, na który oddziałuje projektowany zbiornik, szczegółową ocenę na gady i ptaki przeprowadzono powyżej. Nie stwierdzono znaczących, negatywnych oddziaływań odwołujących się do biologii gatunków. Niemniej jednak w ramach pobliskich terenów występują również stanowiska fauny i flory o szczególnych wartościach przyrodniczych. W odległości ok. 1,2 km na wschód od zbiornika zlokalizowane jest stanowisko obrazków alpejskich (*Arum alpinum*) – zobacz Rysunek 7. Stanowisko zlokalizowane jest na terenach zadrzewionych Obszaru Natura 2000, w sąsiedztwie stanowiska występuje zbiornik wodny oraz tereny zabudowań mieszkalnych. W inwentaryzacji przyrodniczej gminy Ziębice oceniono, że największym zagrożeniem dla stanowiska jest intensywna gospodarka leśna oraz odwadnianie. Ze względu na znaczącą odległość oraz sposób zagospodarowania sąsiedztwa stanowiska, ocenia się, że projektowany zbiornik nie będzie mieć znaczącego wpływu na stanowisko obrazków alpejskich. Ocenia się, że zagrożenie odwodnienia nie nastąpi, w szczególności w odniesieniu do posadowionego w bezpośrednim sąsiedztwie stanowiska zbiornika wodnego.

Ponadto zgodnie z Rysunkiem 4, w sąsiedztwie projektowanego zbiornika stwierdzono występowanie modraszka nausitous (w odległości 60, 770 i 800 m na wschód w kierunku Nowego Dworu) oraz pachnicy dębowej (w odległości ok. 666 m na północ w kierunku Parku przyklasztornego). W ramach stanowisk modraszka, w inwentaryzacji przyrodniczej stwierdzono liczną populację w pobliżu torów kolejowych oraz kompulującą parę (stanowisko bliżej zbiornika). Stwierdzono, że zagrożeniami są: intensywne zagospodarowanie wilgotnych łąk poprzez wczesne i częste koszenie, naturalna sukcesja roślinna, wyeliminowanie rośliny pokarmowej oraz mrówek, jak również osuszanie łąk. W związku z powyższymi zagrożeniami oraz analizą dotyczącą realizacji zbiornika, jak również w związku z odległością występowania siedlisk od planowanego zbiornika, ocenia się, że planowany zbiornik nie będzie mieć znaczącego, negatywnego oddziaływania. Utrzymywanie zbiornika jako suchego nie wprowadzi zmian w środowisku, przez co nie wpłynie na otoczenie, natomiast czasowe zalewanie terenu planowanego zbiornika nie spowoduje osuszania pobliskich łąk, co stanowi zagrożenie dla omawianego gatunku. Biologia gatunku nie wskazuje znaczących wrażliwości w odniesieniu do zmian dotyczących warunków wodnych. W ramach stanowiska pachnicy dębowej, w Inwentaryzacji przyrodniczej gminy Ziębice określono występowanie stanowiska przy ścieżce dydaktycznej - przy moście. Obszar ten stanowi atrakcyjne miejsce pod względem rekreacyjnym, niemniej jednak w ramach inwentaryzacji określono ewentualne zagrożenia jako: „wycięcie drzewa, wypalanie dziupli. Na chwilę obecną nie ma zagrożenia dla ww. siedliska.” W związku z powyższym oraz w związku z analizą dotyczącą zbiornika i omówionych powyżej warunków hydrograficznych dla terenów zlokalizowanych powyżej zbiornika, ocenia się, że oddziaływanie planowanego zbiornika na stanowisko pachnicy dębowej nie będzie znaczące i negatywne. W sąsiedztwie planowanego zbiornika jak i w otoczeniu będącym częścią SOO Natura 2000 „Wzgórza Strzelińskie” nie stwierdzono występowania innych gatunków bezkręgowców. Najbliżej zlokalizowanymi, innymi bezkręgowcami są: pachnica dębowa w Witostowicach oraz modraszek nausitous w Wadachowicach, jednak bardzo duża odległość od zbiornika, niebezpośrednie powiązanie poprzez system hydrograficzny, jak również brak innych oddziaływań, o których mowa w Rozdziale 11 w odniesieniu do wskazanych powyżej gatunków, nie ma wpływu na działania planistyczne dotyczące posadowienia suchego zbiornika w Henrykowie. W związku z powyższym nie stwierdza się znaczącego, negatywnego oddziaływania na te gatunki.

W ramach obszaru oddziaływania planowanego zbiornika może występować siedlisko 6510 - Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*). *Siedliska te*

zazwyczaj powstały w wyniku wycięcia lasów liściastych i zagospodarowania tych terenów jako łąki kośne. Najczęściej występują poza dolinami rzecznyymi. Nieraz spotyka się je w dolinach, ale wówczas porastają gleby odwadniane lub znajdują się poza zasięgiem wylewów rzeki. Płaty łąk świeżych wykształcają się zarówno na powierzchniach płaskich, jak i nachylonych, przy różnych ekspozycjach. Porastają żyzne, świeże gleby brunatne lub mady o odczynie zasadowym lub słabo kwaśnym^{11, 12}. Wśród zasad ochrony obszaru wskazuje się w szczególności ważność zachowania florystycznej różnorodności łąk świeżych z uwzględnieniem ekstensywnych form zagospodarowania, jak również ochrona polega na odtwarzaniu łąk zniszczonych oraz konserwacji zbiorowisk łąk świeżych polegających na koszeniu i umiarkowanym nawożeniu¹³. W związku z powyższym, nie wskazuje się jednoznacznie ważności zmian w stosunku do warunków hydrograficznych siedliska 6510. Ocenia się, że utrzymanie bioróżnorodności tego obszaru nie będzie warunkowane występowaniem planowanego zbiornika, w szczególności w związku z łąkowym charakterem siedliska. Wśród opisów metodycznych siedliska¹⁴ wskazuje się, że jego lokalizacja wiąże się zarówno z występowaniem dolin rzecznych i ewentualnych zalewów, jak również z brakiem występowania takich elementów przyrodniczych. W związku z powyższym ocenia się, że planowany zbiornik nie będzie mieć znaczącego, negatywnego wpływu na siedlisko 6510, a czasowe utrzymanie wód w obszarze jego oddziaływania nie wpłynie na różnorodność florystyczną.

W wyniku powyżej analizy należy stwierdzić, że realizacja suchego zbiornika może mieć zarówno pozytywny jak i negatywny wpływ na środowisko. W ramach oceny oddziaływania zbiornika na obszar natury 2000 wskazuje się możliwość zmiany stosunków wodnych w otoczeniu, jednak w wyniku analizy wstępnej wykazano, że istniejące uwarunkowania naturalne korzystnie wpływają na posadowienie zbiornika na południu Henrykowa, niemniej każdy komponent środowiska powinien być oceniony na etapie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Nie wskazuje się w wypadku realizacji planowanego zbiornika znaczącego, negatywnego oddziaływania na stanowiska roślin i zwierząt, ich biologię gatunkową związaną z warunkami wodnymi. Istotną szansą jest możliwość ekspansji przestrzennej istniejących już gatunków roślin i zwierząt, w szczególności tych, dla których w ramach powyższej oceny stwierdzono w zagrożeniach możliwości ograniczeń w bytowaniu będących wynikiem osuszania łąk. W związku z przyjętymi w projekcie planu miejscowego zapisami dotyczącymi ochrony środowiska, należy stwierdzić, że nie nastąpi znaczące negatywne oddziaływanie na powyższy obszar Natura 2000.

12. Ocena zmian w krajobrazie

Poprzez wprowadzenie możliwości inwestycyjno-budowlanych na wybranych terenach może nastąpić zmiana w krajobrazie. Już obecnie na obszarze przewidzianym pod zabudowę realizowane są grupy budynków mieszkalnych. Działania te zapoczątkowały proces zmiany krajobrazu. Plan miejscowy przyczyni się do kontynuacji lub nawet wzmożenia tej zmiany krajobrazu, jednak jednocześnie jasno wyznaczy granicę, gdzie dopuszczalna jest zabudowa. Niska intensywność zabudowy i udział terenów zielonych wpłynie pozytywnie na wpisanie układu w otwarty krajobraz. Ponadto ustalenia przyjęte w planie, dotyczące linii zabudowy, gabarytów pokrycia i kształtu dachu, wprowadzają ład przestrzenny na terenach przewidzianych pod zabudowę. Ograniczenie maksymalnej

¹¹ KRYSZAKA. 2001. Różnorodność florystyczna zespołów łąk i pastwisk klasy Molinio-Arrhenatheretea R. Tx. 1937 w Wielkopolsce w aspekcie ich wartości gospodarczej. Roczn. AR w Poznaniu. Rozpr. Nauk. 314: 1-182

¹² MATUSZKIEWICZ W. 2001. Przewodnik do oznaczania zbiorowisk roślinnych Polski. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa

¹³ Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny, T. 3, Murawy, łąki, ziołorośla, wrzosowiska i zarośla

¹⁴ Ibidem

wysokości realizowanej zabudowy i ustalenie minimalnego wskaźnika powierzchni czynnej biologicznie znacząco ograniczy niepożądane oddziaływanie wizualne.

W planie miejscowym ponadto wprowadzono ustalenia, które mają bezpośrednio służyć ochronie krajobrazu. Są nimi przede wszystkim:

- ustalenia dla strefy „K” ochrony krajobrazu;
- osie kompozycyjne;
- ciągi widokowe;
- punkty widokowe.

Wprowadzone ustalenia mają za zadanie regulować negatywne oddziaływanie zabudowy na wyjątkowy krajobraz miejscowości, chronić widoki poprzez ustalenie konkretnych, wartościowych elementów zagospodarowania niezbędnych do wyeksponowania.

13. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko

W projekcie planu wprowadzone zostały ograniczenia dla istniejącej i projektowanej zabudowy mające na celu regulację i zapobieganie negatywnych oddziaływań na środowisko. Wprowadzone zostały ograniczenia dotyczące stosunku powierzchni zabudowy do powierzchni działki, maksymalnej intensywności zabudowy oraz minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni wydzielonych działek budowlanych.

W zapisach planu wprowadzone zostały również ustalenia odnośnie do infrastruktury technicznej. Dopuszczono odprowadzenie ścieków bytowych do istniejących i planowanych sieci sanitarnych oraz stosowanie indywidualnych rozwiązań w zakresie oczyszczania ścieków pod warunkiem spełnienia wymagań przepisów odrębnych. Wprowadzono również ograniczenia w zakresie instalacji do wytwarzania energii do celów grzewczych, w których należy stosować, spełniające wymogi przepisów odrębnych, paliwa lub odnawialne źródła energii.

14. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie planu

Rozwiązania alternatywne do przedstawionych w projekcie planu polegać mogą na:

- wprowadzeniu innego niż projektowane przeznaczenie terenu;
- podtrzymanie zapisów obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Kierunki zagospodarowania przestrzennego dla omawianego obszaru ustalone zostały w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Ziębice, co w dużej mierze ograniczyło liczbę alternatywnych rozwiązań w zakresie przeznaczenia terenów. Niemniej jednak szczegółowa analiza alternatywnych rozwiązań zawartych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wykonywana został w trakcie jego sporządzania. W związku z czym wybór rozwiązań spośród możliwych alternatyw nastąpił na etapie projektowym.

Alternatywa w postaci pozostawienia obecnych zapisów obowiązujących planów miejscowych nie uwzględnia potrzeb inwestorów oraz planów inwestycyjnych gminy. Równocześnie nastąpiła konieczność dostosowania zapisów planu miejscowego do nowych uwarunkowań prawnych wynikających z utworzenia Parku Kulturowego na terenie Henrykowa oraz ustanowienia dla niego Planu Ochrony.

15. Propozycje ustaleń sprzyjających ochronie środowiska

W celu uniknięcia bądź ograniczenia negatywnego oddziaływania nowych inwestycji na poszczególne komponenty środowiska przyjęto rozwiązania, umożliwiające zapobieżenie powstawaniu zanieczyszczeń oraz właściwe ich unieszkodliwianie.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego zakłada:

- nakaz prowadzenia działalności niepowodującej przekroczenia standardów jakości środowiska, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- ustalenie, że zamierzenia inwestycyjne i prowadzona działalność nie mogą stanowić zagrożenia wystąpienia znacząco negatywnych oddziaływań na istniejące siedliska przyrodnicze lub stanowiska roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową, występujące w granicach obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty "Wzgórza Strzebińskie" (PLH020074) oraz na pomniki przyrody, dla których obowiązują przepisy odrębne z zakresu ochrony przyrody oraz przepisy ustanawiające formę ich ochrony;
- ochronę akustyczną poszczególnych terenów, dla których obowiązują, dopuszczalne dla odpowiadającemu im zagospodarowania, poziomy hałasu określone w przepisach odrębnych;
- nakaz zapewnienia zaopatrzenia w ciepło z indywidualnych lub grupowych źródeł zaopatrzenia w ciepło;
- nakaz stosowania w nowoprojektowanych instalacjach do wytwarzania energii do celów grzewczych spełniające wymogi przepisów odrębnych, paliwa lub odnawialne źródła energii o mocy nieprzekraczającej 100 kW;
- nakaz stosowania rozwiązania polegającego na zagospodarowaniu wód w całości lub w części w miejscu opadu, w szczególności poprzez gospodarcze wykorzystanie, odparowywanie, rozsączanie do gruntów lub retencjonowanie, z dopuszczeniem odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do kanalizacji, zbiorników wodnych, cieków wodnych lub rowów melioracyjnych, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- odprowadzenie ścieków systemem kanalizacji sanitarnej, z dopuszczeniem stosowania indywidualnych rozwiązań w zakresie oczyszczania ścieków, pod warunkiem spełnienia wymagań przepisów odrębnych.

Uwzględnione w planie zamierzenia w zakresie ochrony środowiska zapobiegają powstaniu poważnych zagrożeń dla środowiska i zapewniają realizację obowiązujących przepisów.

16. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień planu miejscowego oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Z uwagi na fakt, że ustalenia planu nie przewidują realizacji inwestycji mogących wymagać szczególnego monitoringu, analiza skutków realizacji postanowień planu miejscowego polegać powinna na kontynuacji monitoringu poziomów zanieczyszczeń w poszczególnych składowych środowiska z dotychczasową częstotliwością. Monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko powinien polegać na:

- analizie i ocenie stanu poszczególnych komponentów środowiska - w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska, w ramach monitoringu środowiska prowadzonego w oparciu o wydane decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięć zlokalizowanych na obszarze objętym projektem planu lub w ramach indywidualnych zamówień,
- kontroli i ocenie zgodności wyposażenia terenu w infrastrukturę techniczną z ustaleniami przyjętego dokumentu.

Analiza i ocena stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska powinna odnosić się do terenów

objętych projektem planu. Wśród badanych składowych środowiska wymagających corocznego monitoringu są:

- powietrze - w zakresie poziomów zanieczyszczeń substancjami chemicznymi, polem elektromagnetycznym i hałasem w oparciu o dane zbierane przez stacje pomiarowe WIOŚ;
- woda – w zakresie poziomów zanieczyszczeń substancjami chemicznymi w oparciu o dane zbierane przez WIOŚ;
- gleba – w zakresie poziomów zanieczyszczeń substancjami chemicznymi.

Skutki realizacji postanowień planu podlegać powinny bieżącym pomiarom, ocenom oraz analizom wpływu na środowisko wielu czynników, prowadzonym w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (na podstawie ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska) przez zobligowane do tego instytucje i służby. Stosownie do art. 10 ust. 2 Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko dla monitoringu znaczącego wpływu na środowisko realizacji planów możliwa będzie wykorzystanie istniejącego systemu monitoringu, w celu uniknięcia jego powielania. Właściwe organy Inspekcji Ochrony Środowiska, Państwowy Instytut Geologiczny oraz Starosta Powiatu, prowadzą monitoring poszczególnych komponentów środowiska, w tym jakości powietrza, jakości wód, jakości gleby i ziemi, hałasu i pól elektromagnetycznych w zakresie określonym w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska oraz ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne.

W kontekście ustaleń omawianego w prognozie projektu planu, szczególnie istotne będzie prowadzenie przez organy gminy lokalnego monitoringu w zakresie:

- przeglądów eksploatacyjnych urządzeń oczyszczających w przypadku zrzutu oczyszczonych wód opadowych i roztopowych (1 raz w roku),
- skuteczności i prawidłowości gospodarki odpadami (1 raz w roku),
- rodzajów i ilości zanieczyszczeń emitowanych do powietrza atmosferycznego (1 raz w roku).

Poza ogólnie przyjętymi wskaźnikami zanieczyszczeń poszczególnych składowych środowiska projekt planu określa własne wskaźniki, które pozwalają na dokonanie oceny i monitorowania efektów jego realizacji, które nie są bezpośrednio związane z zakresem ochrony środowiska, natomiast pośrednio odnoszą się do zagadnień związanych np. z małą retencją i generalnym kształtowaniem środowiska mieszkaniowego, którego dotyczy plan miejscowy. Nie są one prawną metodą metody analizy w zakresie oddziaływania na środowisko, niemniej jednak prowadzenie tego typu badań może dać pełniejszy obraz o zagadnieniach kształtowania środowiska. W związku z czym podane w formie ilościowej wskaźniki pozwolą na przeanalizowanie skutków poszczególnych działań i wynikające z nich zmiany w środowisku. W ramach prac nad prognozą dokonano oceny zapisanych w planie wskaźników. Uznano, że są one właściwe i pozwolą na dokonanie oceny skutków realizacji poszczególnych zamierzeń. Wskaźnikami tymi są m. in.:

- powierzchnia biologicznie czynna,
- wskaźnik minimalnej i maksymalnej intensywności zabudowy,
- maksymalna wielkość powierzchni zabudowy.

Weryfikacja wartości tych wskaźników powinna być prowadzona każdorazowo przez organ administracji architektoniczno-budowlanej (samorząd powiatowy) w trakcie oceny zgodności zamierzenia z planem przed wydaniem pozwolenia na budowę. Dodatkowo, analiza skutków realizacji przyjętych wskaźników powinna odbywać się przynajmniej raz na kadencję rady gminy, w trakcie dokonywania analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy przy sporządzaniu przez organy gminy oceny aktualności studium i planów miejscowych.

17. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Z uwagi na lokalny zasięg oddziaływania oraz znaczne oddalenie wsi od granic, transgraniczne oddziaływania na środowisko nie wystąpi.

18. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Przedmiotem opracowania jest obręb Henryków oraz w części Raczyce i Nowy Dwór, objęte projektem *miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru Parku Kulturowego Opactwo Cystersów w Henrykowie*. Zakres prognozy jest zgodny z obowiązującymi przepisami w tym zakresie. Głównym celem planu miejscowego jest ustalenie zmiany przeznaczenia terenów i ustalenie nowych parametrów zabudowy i wskaźników zagospodarowania działek budowlanych, które muszą być zgodne z ustaleniami Studium miasta i gminy Ziębice. W części dotyczącej uwarunkowań scharakteryzowano gminę Ziębice i obszary opracowania, głównie pod kątem położenia, stanu środowiska i występowaniu obszarów i obiektów cennych przyrodniczo.

W dalszej części prognozy odniesiono się do wpływu na środowisko ustaleń sporządzanego planu miejscowego. Ustalono, że w przypadku realizacji ustaleń projektu planu miejscowego nie zajdą gwałtowne zmiany w środowisku. Obecny stan środowiska oceniono jako poprawny. Wymieniano istotne problemy ochrony środowiska dla obszarów opracowania planu. W kolejnym punkcie oceniono przyjęte w planie miejscowym rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne. Pozytywnie oceniono zgodność ustaleń planu z przepisami środowiskowymi. Pozytywnie oceniono również projektowane przeznaczenie terenów w kontekście funkcji występujących w otoczeniu.

Kolejny punkt zawiera opis międzynarodowych, wspólnotowych i krajowych celów ochrony oraz ocenę w jaki sposób te cele zostały uwzględnione w projekcie mpzp. Przewidywane oddziaływania na środowisko zostało opisane w rozbiciu na pozytywne i negatywne oddziaływania pośrednie i bezpośrednie, wtórne, skumulowane, krótko-, średnio- i długoterminowe, oraz stałe i chwilowe. W toku analizy stwierdzono, że większość oddziaływań wystąpi w mniejszym lub większym natężeniu. W prognozie przeanalizowano również i oceniono wpływ ustaleń mpzp na poszczególne elementy środowiska. Nie stwierdzono znaczącego oddziaływania na którąkolwiek ze składowych środowiska. Nie stwierdzono znaczącego oddziaływania na którąkolwiek ze składowych środowiska. Założono, że przyjęte zapisy planu i ograniczenia w możliwościach inwestycyjnych nie przyczynią się do znacząco negatywnych oddziaływań na środowisko. Projektowane w projekcie planu miejscowego zainwestowanie wpisuje się w charakter miejsca i nie zakłóca krajobrazu.

W prognozie przeanalizowano alternatywne rozwiązania do tych wskazanych w projekcie planu miejscowego. Wprowadzone ustalenia planu chronią przed ryzykiem wystąpienia zagrożenia dla środowiska i zdrowia ludzi. Planowane rozwiązania infrastrukturalne mają skutecznie chronić środowisko przed ponadnormatywnymi zanieczyszczeniami i wystąpieniem szczególnych zagrożeń dla środowiska. Planowane funkcje nie spowodują znaczącego oddziaływania na środowisko. Skutki dla środowiska, wynikające z planowanego zagospodarowania terenów będą miały charakter zarówno pozytywny jak i negatywny.

W celu uniknięcia bądź ograniczenia negatywnego oddziaływania nowych inwestycji na środowisko przyjęto rozwiązania, umożliwiające zapobiegnięcie powstawania zanieczyszczeń oraz właściwe ich unieszkodliwianie. Z uwagi na fakt, że ustalenia planu nie przewidują realizacji inwestycji mogących wymagać szczególnego monitoringu, analiza skutków realizacji postanowień zmiany planu miejscowego polegać powinna na kontynuacji monitoringu poziomów zanieczyszczeń w środowisku z dotychczasową częstotliwością. Oddziaływanie transgraniczne nie wystąpi.

Załącznik

do *Prognozy oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru Parku Kulturowego Opactwo Cystersów w Henrykowie*

Oświadczenie

o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko

Oświadczam, że jako jeden z współautorów i zarazem kierujący zespołem, który opracował *Prognozę oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru Parku Kulturowego Opactwo Cystersów w Henrykowie*, spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ww. ustawy tj.:

- ukończyłem, studia magisterskie na kierunku Gospodarka Przestrzenna na Wydziale Architektury Politechniki Wrocławskiej;
- posiadam, co najmniej 5-letnie doświadczenie w pracach w zespołach przygotowujących prognozy oddziaływania na środowisko do projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a w tym czasie brałem udział w przygotowaniu, co najmniej 5 raportów o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko lub prognoz oddziaływania na środowisko

„Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”.

Paweł Pach

dr inż. Paweł Pach
PLANISTA PRZESTRZENNY-URBANISTA
ul. Czeręśniowa 2A, 55-003 Wojnowice
tel. 604 709 885